

Drahí naši čitatelia!

Piesok z plaviek už je dávno vysypaný, fotky založené a nám zas mrznú nosy v každodennej realite vlečúc sa ráno so zalepenými očami na nultú hodinu. Znovu trávime dlhé jesenné večery tlačením učiva do našich pracne /no dobre až tak ťažké to nebolo:-) /hláv.

No ale aby sme sa neflákali, tak sme začali pracovať už aj my v našej redakcii. Pred našim prvým tohtoškolskoročným stretkom som videla budúcnosť nášho časopisu celkom tmavo. Na minuloročných poradách sme sa už sťažka stretávali 3 a spolu s minulým rokom nás opustilo nielen niekoľko redaktorov /Monty, Sofia, Juro../ ale aj naša konzultantka p.p. Otrubová. /všetkým vďaka za spoluprácu!:-)

Preto som bola presvedčená, že všetci tí ľudia čo prišli cez prestávku na poradu tam budú mať len nasledujúcu hodinu a už sa nevedia dočkať. Ale omyl, stalo sa to, v čo som ani nespívala, keď som špendlila oznam na nástenu a zdá sa, že Prečo nie? prestane byť záležitosťou zopár vytrvalých bláznov, ale nás bude na to viac:-)

Niektorí sa síce viac neukázali /chalani, ale mohli ste dať aspoň vedieť, že to nenapíšete/ a poniektorých sme sa už nezbavili;-) A tak si tu v našej redakčnej rodinke žijeme, šťastne, veselo a sme čosi aj napísali...:-) Po uzávierke sme síce mali len tri články, napokon však po týždňovom pripomínaní, prenasledovaní a vyhrážaní mám /skoro/ všetky články v počítači. A ak čítate tento úvodník tak to znamená /okrem toho, že ste už asi prečítali všetky ostatné články/, že sa nám ho podarilo aj vydať.

A teda ďakujem našej novej konzultantke p.p. Komorovej, ktorá si nás adoptovala po p.p. Otrubovej a p.p. Mišovi Kollárovi, bez ktorého by sme si mohli vydať časopis tak jedine v kvalite word-kopírka.

A ak by vás náhodou prepadla jesenná depka /alebo školská:-) vykašlite na štíhlu líniu, zoberte čokoládu a umlčte ju riadnou dávkou cukru:-).

Peknú zimu s číslom Prečo nie? vám za celú našu redakciu želá

Katarína Kumová

Redakcia časopisu Prečo nie?, Gymnázium, Ulica L. Sáru 1, 841 04 Bratislava

Uprednostníme, ak nám svoje príspevky dodáte na diskete alebo e-mailom. Môžete nám ich však zaslať aj napísané strojom, prípadne čitateľne rukou. Rukopisy autorom nevraciamy, preto si urobte kópiu svojho príspevku. Privítame, ak nám spolu s príspevkom zašlete aj fotografie na uverejnenie. V závere príspevku je potrebné uviesť presné meno autora a kontakt.

Uzávierka jarného vydania bude 30. 1. 2006. e-mail: preconie@gmail.com
www.gymis.edu.sk Redakčná rada: Branišová Jana – II. A, Hamlík Ján – IV. A, Kísová Ingrid – V. E, Křížová Katarína – O. A, Kundraciková – I. A, Kunová Lenka, Král Peter, Varagyová Andrea, Mitrová Kristína – II. A, Pudelka Michal, Riečanský Michal, Veronika Gulášová – O. A, Tehlárová Katarína – IV. A. Ilustrácie: Roman Pavlík – V. E, Fotografie: Dušan Školník – V. E, Šéfredaktor: Kumová Katarína – V. E, Konzultant: p.p. Komorová, Technická úprava: Michal Kollár. Prípravu do tlače a tlač sponzorsky a výrobné zabezpečil: IŠ-SET, s.r.o.
 Tlačené na recyklovanom papieri

čo je nové	4
mix	
profesori	
naš rozhovor	5
s pani bufetárkou	
so Sajfom	
cestujeme	8
do chorvátska	
aj počas školy	
predstavujeme	10
profesorku Lisú	
aktuálne	11
Čaro Vianoc	
čím sme odlišní	12
Rimania v Bratislave	
bez komentára	14
pošmyknutie jazyka	15
dobrovoľnícke aktivity	16
pomôžte aj vy!	
environmentálky	17
hlas hory	
ekoškoly	
recenzia	18
anime a manga	
závislosti	21
vo filme	
na čokoláde	
holubník	25
literárna príloha	

Nová učbňa informatiky

Po menších peripetiách a troške odriekania a hlavne po nezlomnom úsilí všetkých zainteresovaných sme sa konečne dočkali novej, teda vynovenej učebne informatiky. Zvlášť treba poďakovať nášmu p. riaditeľovi a sponzorom.

Možnosti prístupu na internet a prácu s novučíckými počítačmi pre všetkých žiakov je takmer cez každú prestávku a potom v piatok od 14.00 až do 18.00.

p.p. Šestáková:

Nová pani profesorka prišla na našu školu po predošlých dobrých skúsenostiach. Ako piatačka na vysokej škole tu učila vtedajšiu sekundu A a B. Zapáčila sa jej tu atmosféra a prostredie. Vyučuje biológiu a chémiu. A prečo práve tieto predmety? Rodičia chceli, aby študovala ekonómiu, no ona mala rada chémiu a biológiu, tak sa rozhodla študovať to, čo zaujímalo ju. Medzi jej záľuby patrí cestovanie, spoznávanie nových ľudí, učenie sa jazykov, čítanie cudzojazyčnej literatúry či vychutnávanie si pohodlia domova.

Má rada čokoládu, ale závislá od nej nie je. Pochutí si na mliečnej, no najradšej má bonboniéry, v ktorých je každý bonbón iný.

profesori

p.p. Ilčíková:

Pani profesorka Ilčíková sa rozhodla vyučovať na našom gymnáziu, lebo ešte na gymnáziu neučila a chcela to skúsiť. Zatiaľ sa jej naša škola páči. Vyučuje angličtinu. Vraví, že preto, lebo ju učenie a aj angličtina baví. Rada cestuje na vlastnú päsť, číta knihy a samozrejme má rada angličtinu.

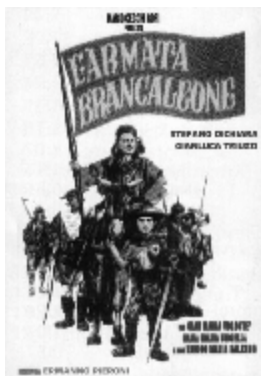
Čo sa týka čokolády, má ju

Školský filmový klub

Začal fungovať školský filmový klub. Klub, ktorý bude každé dva týždne premietat „cult movies“ organizujú p.p. Vanni Balestra a p.p. Sandro Betti spolu s niekoľkými študentmi rovnako postihnutými nadšením pre film. Začiatok premietania bude vždy o 14.30 v učebni č. 328. Na film môže prísť úplne všetok ľud našej školy, filmy budú väčšinou v taliančine, ale titulky zoženieme, vstup zdarma!

dátum	film	režisér	krajina	rok
štvrtok 24. november	GIU' LA TESTA!	Sergio Leone	Italia	1972
piatok 9. december	L'ARMATA BRANCALEONE	Mario Monicelli	Italia	1966
streda 21. december	BLADE RUNNER	Ridey Scott	USA	1982

veľmi rada, najviac jej chutí orieškova alebo čokoláda s hrozienkami.

p.p. Komorová:

Pani profesorka Komorová na toto gymnázium chodila ako žiačka, dnes na našej škole vyučuje slovenský jazyk. Slovenský jazyk preto, lebo vždy mala rada slovenčinu a hlavne mala dobré pani učiteľky- napr. pani profesorku Bošniakovú či Pacúchovú, ktoré dokázali zaujať. Na škole sa jej veľmi páči, cíti sa tu príjemne... páči sa jej najmä atmosféra, pokojné prostredie a priateľskí profesori. Medzi jej koničky patrí čítanie kníh (skoro všetky typy), zaujal ju tiež magický realizmus či science-fiction. Rada chodí do kina, divadla, bicykuje, cestuje, chodí na letné túry a stretáva sa s priateľmi.

Je závislá na čokoláde, no tohto zlovyku sa snaží zbaviť. Má rada bielu, mliečnu, či belgickú čokoládu, no na horkej čokoláde si nepochutí.

-mk&bj-

Rozhovor s tetou Vierkou

Prichádzate do školy na pol ôsmu a myslíte si, že ste medzi prvými? Omyl! Už dve hodiny pred vašim šprintom do triedy vám v bufete pripravuje raňajky a desiatu „teta bufetárka“, pani Vierka. V našom bufete (pre väčšinu asi v najpríjemnejšom mieste školy) pracuje už deviaty rok a ako sama hovorí, baviť ju to stále neprestalo.

Čo sa pre vás zmenilo tým, že ste začali pracovať práve tu?

Veľa, pretože v bývalej robote som mala pod sebou sedemdesiat ľudí, takže som bola dosť vyťažená a tuto je to predsa len niečo iné. Keď som zostala doma, tak mi to strašne vadilo. Keď ste naučená na veľa ľudí a naraz zostanete medzi štyrmi stenami... Musela som si niečo nájsť, aby som sa mohla pohybovať medzi ľuďmi.

Ako ste si zvykli na školské prostredie a na novú prácu?

Ja som nebola zvyknutá pracovať v škole, pretože som robila niečo celkom iné. Prvé tie roky boli strašné, lebo ten hluk hrozne vyčerpáva, ale už teraz je to dobré. Čo sa týka práce ako takej, začiatok bol pre mňa dosť stresujúci. Keď som sem prišla, tak ma rovno postavili k pokladni. Vtedy to bolo asi najťažšie, ale teraz mi to už vôbec nerobí problémy.

Tak ste sa teda tešili na začiatok školského roka.

Ale áno. Mne stačia tie dva mesiace prázdnin. Ja som rada medzi ľuďmi. Nerada som sama a som radšej keď som v kolektíve.

A ako si rozumiete so študentmi?

S tými staršími dobre, ale s tými malými.. Sú nejakí nekludní.

Ako vás vnímajú oni?

Ešte mi to nepovedali, ale keď odchádzali maturanti, došli s kyticou, tak asi dobre. A radi sa vracajú. Oni

sa sem chodia väčšinou najesť...

A čo profesori? Ako je to napríklad s tými talianskymi?

S nimi si rozumiem veľmi dobre. Tí sú takí úslužní a príjemní. Oni dôjdu, usmejú sa, no a najradšej si dávajú kávu. Musela som si zvyknúť na tú ich maličkú, lebo oni normálnu kávu nechcú. A teraz sú nešťastní, lebo mám pokazený kávo-var...

Nevadí vám, že ste celý týždeň v škole?

Ledva čakám na piatok, aby som si oddýchla, lebo je tu strašný hluk. Rada som doma s rodinou, a potom už len oddychujem.

Čo radi robíte keď máte čas?

Chodím do senior klubu. Tam sa všetci stretávame, mávame sedenia a zabávame sa. Okrem toho rada čítam a rada chodím von. Máme záhradu, takže buď tam, alebo do lesa.

A čo vaše detstvo?

Mala som pekné detstvo. Bývali sme priamo v meste na Obchodnej, takže som mala blízko do školy, blízko na klzisko a kúpalisko a nič mi nechýbalo. Chodila som aj do speváckeho krúžku, na turistiku, takže som využila všetko, čo sa dalo.

Spievate ešte?

Sem tam, v tej Senioranke. Ja ľúbim spievať a aj rada tancujem.

Akú čokoládu máte najradšej?

Horkú, lebo nesmiem jesť sladké.

Ingrid Kissová

Rozhovor so Sajfom

Vyskúšal si to za katedrou, mikrofónom a aj pred kamerou. O škole, práci a súkromí sa s nami rozprával moderátor, učiteľ a zakladateľ spolku „Nemám televíznu tvár, zabijem sa?“ Matej Cifra, alias Sajfa.

Na istom internetovom portáli sa uvádza, že si viac rokov žil v Holandsku a v U.S.A.. Aký bol dôvod, že si na taký dlhý čas odišiel zo SR? Kedy to bolo?

Do Ameriky sme leteli hneď po revolúcii a boli sme tam asi 9 mesiacov. V Holandsku sme boli v roku 1993, strávili sme tam asi rok. Rodičia tam pracovali a ja som chodil do školy.

Čo život na strednej škole? Študentské roky bývajú dosť „bujaré“. Máš nejaké extra zážitky?

Viac-menej nie. Nikdy som nechodil poza školu, nikdy som počas školy nebral drogy ani nefajčil (to až teraz, pozn.red.) A zážitok? Na stužkovú sme natočili video podľa relácie Apropo TV, na ktorom sme sa „šupovali“ už pri výrobe.

Bývajú rána, keď sa nie každému chce ísť do školy. Urobil si si občas nelegálne voľno?

Moja mama bola a je učiteľka a zástupkyňa na strednej škole, takže aj keď som mal mierne zvýšenú teplotu musel som ísť do školy. Nikdy som si nenašiel výhovorku, ktorá by

obstála. Mama bola v tomto veľmi prísna... Raz som nahrial teplomer, ale trochu som to prehnal a ortuť vystúpila na 41 °C, tak som ho potom musel trochu striasť.

Patril si k žiakom, ktorí trávili pri knihách celé dni alebo si sa na písomkách spoliehal skôr na šťastie a náhodu?

Na náhodu som to nenechával. K učeniu som mal zodpovedný prístup, ale nie kockatý. Snažil som sa mať vždy čo najlepšie výsledky. Chcel som zmaturovať a dostať sa na vysokú školu.

Zvykol si si na písomke dopomáhať vedomosťami na malom papieriku? Mal si nejakú revolučnú skrýšu?

Na strednej som ťaháky veľmi nepo-

užíval. Častejšie som ich využíval na vysokej. Raz som išiel na ústnu skúšku z vývinu slovenského jazyka. Tá ma mi bola nanajvýš nesympatická, principiálne som sa to neučil. Vopred som si vypracoval všetkých 40 otázok a počas prípravy, keď sa profesor nepozeral, som danú otázku vytiahol z tašky. To bol asi jediný extrém, ktorý mi vyšiel.

Čo obdobie prvých lások?

Prvú frajerku (nie so všetkým čo k tomu patrí) som mal v ŠvP v 4. triede. Bola to moja prvá veľká láska. Strašnou náhodou, keď som prišiel do Vyvolených, na jednom počítači som videl odfoteného človeka s touto babou. Teraz je frajerkou tohto človeka zo štábu.

Spoznal si ju po tých rokoch?

Áno, aj keď som po 4. triede odišiel do Ameriky a potom sme sa nevideli. Ona sa veľmi nezmenila. Stále je veľmi, veľmi pekná. Čo sa týka frajeriek na strednej škole, jednu som mal v 2. ročníku a takú dlhodobejšiu v 4. ročníku.

Vyštudoval si FFUK, anglický a slovenský jazyk. Podľa čoho si si vybral, čo budeš študovať?

Vedel som, že chcem študovať angličtinu, lebo tú som ovládal. Slovenčinu som si vybral preto, lebo ma bavila literatúra a veľa som čítal.

Titul už máš, je z teba magister. Kedy si skončil?

Po ôsmich rokoch som skončil 30. júna štátnicou z angličtiny a obhajobou diplomovky. Piaty ročník som musel opakovať lebo som neodovzdal diplomovku.

Kedy a ako sa v Tebe zrodila myšlienka skúsiť šťastie za mikrofónom?

Priateľka mi viac krát oplieskavala o hlavu, že by som to mohol skúsiť. Nakoniec som sa nechal prehovoriť. Išiel som na Štúrovu, vtedy tam bolo rádio Ragtime. Tam ma odskúšala Oľga Záblická. Zobrali ma a začal som robiť v rádiu B1, potom som prešiel do Funka, kde robím už skoro tri roky.

Ako bojuješ so stresom a trémou pred vysielaním? Stretávaš s tým ešte vôbec?

Samozrejme. Ale kamera ma vie uvoľniť. V rádiu sa človek musí spolať len na svoj hlas. Ak je v rádiu ticho, je to prúser. V telke však zostáva zachovaný vizuálny kontakt s divákom. Ja však radšej pracujem pod stresom. Keď nemám stres, viem, že niečo nie je v poriadku.

Istý čas si popri štúdiu učil na strednej aj pracoval v rádiu. Nemal si s tým problém?

Čo sa týka školy, jednalo sa skôr kombinátorské schopnosti, aby som stihol niektoré prednášky a semináre

Zvykol si sa počas pesničiek učiť?

Nie, ja potrebujem pri učení ticho a klud. Ale vysielal som deň pred štátnicou a to bolo dosť stresujúce.

Ako berie Tvoja rodina prácu v rádiu a teraz aj v telke?

Zo začiatku mali trochu obavy. Ale myslím, že som svojich rodičov v tomto nesklamal a že si to predstavovali tak, ako to robím a sú so mnou spokojní. Oni sú také veľké rovné zrkadlo, v ktorom vždy vidím, či to čo robím je dobré alebo zlé. Moja mama je moja najväčšia kritička.

A bratia? Je medzi Vami súrodnecká rivalita?

Tí to extrémne neriešia, ale asi sú radi. Keď ideme po meste, sú to vždy oni, ktorí si všimnú že sa na mňa niekto pozerá. Nemyslím, že je medzi nami rivalita, robíme v rozličných sférach. Jeden brat študuje na mat-fyze a druhý manažment.

Máš nejaké životné krédo, ktorým sa riadiš?

Ani nie. Ale doma na záchode mám knižku „Perly ducha“. Je tam citát: „Ak dopraješ ty druhým, aj Tebe bude dopriať. Práve toto platí v mojej brandži. Nemá zmysel ak si ľudia nedoprajú a závidia si. Istá záviť tam byť musí, keď motivuje k lepším výkonom, je kladná.

Preferuješ konkrétneho autora alebo knihu?

Vo štvrtom ročníku som čítal Hermannu Hesseho. Je to veľmi dobrý autor z prelomu 19. a 20. storočia. Toto leto som čítal jednu z jeho kníh po anglicky. Ja som tiež písal básničky, dokonca vyšli v časopise Dotyky.

Akú hudbu počúvaš? Chodievaš na koncerty?

Počúvam veľa hip-hopu. Aj slovenského- Kontrafakt, Čistychoy, AMO, Vec, ...Som toho názoru, že slovenský hip-hop treba podporovať, takže kupujem všetky CD-čka. Zo zahraničných počúvam Kanye West, Snoop Dog, 50-Cent, N.E.R.D.

Nechodím sa otŕčať na každú akciu, toto si vyberám. Posledne som bol v Babylone na Kontrafakte. Ten sa mi veľmi páčil.

Pri moderovaní v rádiu improvizuješ alebo si niečo dopredu pripravuješ?

Improvizujem. Iba keď máme s Adelou Receptárik, tak to si musíme dopredu pripraviť.

Receptárik? To je čo?

Tam dávame také rady do života...

Nechcel by si dať aj našim čitateľom nejakú radu do života?

Fúha. Ja som na rady do života veľmi zlý. Aby ostali takí, akí sú. Nestrkať ruky do ohňa ani do zástrčky! Aby si dávali pozor na prievan, lebo dostanú zápal stredného ucha. Nestýkať sa s nebezpečnými ľuďmi! Dôležité je, aby si umývali ruky (smiech) a hlavne aby si verili.

Ty si veríš?

Verím v to, čo robím. Pre ľudí som potom vierohodnejší.

Je nejaký cieľ, ktorý by si chcel dosiahnuť?

Ťažko povedať. Nemám nejakú metu, čo by som chcel robiť.

Myslíš, že v budúcnosti ešte využiješ svoj titul?

Určite nie pri nákupe potravín v hypermarkete. Pri podpisovaní zmluvy s JOJ-kou som ho použil. Ľudia podľa toho hodnotia človeka. Titul je dôležitý, aj mama mi to vždy hovorievala. Ale je to dôležité aj pre vnútorný pokoj, lebo ak človek na niečo má a nespraví to, je to zlé.

Sajfovi ďakujeme za rozhovor, slúbili sme mu, že nezabudneme napísať že nás pozval na Colu...Tak to teda píšeme :o))

Michaela Hatalová,
Martin Majer O.A.

...do Chorvátska

Už je to dávno, keď bol začiatok školského roka, a my zarezávame v školských laviciach. Ráno zaklápame budíky o šiestej, utekáme na autobus, a aj tak meškáme do školy, kde si v rýchlosti napíšeme ťaháky pred nejakou písomkou....a málokto z nás si spomenie na bezstarostné dni plné slnka, litre zmrzliny (kašľať na diéty, leto je len raz v roku) a piesok v zadku... Na dva týždne u starých rodičov na opačnom konci republiky, na stanovačku s kamošmi, či prvú dovolenku vo dvojici so svojou láskou. Sychravé počasie a zvonenie o 7:30 nám akosi zabraňujú spomínať... Keďže ja som, našťastie, len v počiatočnom štádiu sklerózy, na svoje prázdniny si pamätám ešte celkom dobre. Tí, ktorí si poctivo kupujú školský časopis(a verím, že vás nie je len zopár;), asi vedia, že každé leto trávim „doma“ v Žaboríci. Pre tých, ktorí sú na našej elitnej škole noví alebo sa jednoducho začali zaujímať o školské periodikum až teraz (lepšie neskoro ako nikdy)- je to dedina pri chorvátskom Šibeniku a aj tento rok som tam bola celé prázdniny. Len žiadne reči o tom, ako sa mi žije, prosím! Upratovala som celé leto.

Prvé tri týždne v Chorvátsku sme boli s bratom v podstate odkázaní sami na seba. Takže tým, čo poznajú môjho bračeka v rozkvetu puberty a usilovnosti, je jasné, že som mala tri týždne na starosti všetko sama. Upratovanie, stravu, čistiareň, opravárov, ubytovanie hostí a akoby to nestačilo, prejavil sa u mňa aj pocit zodpovednosti za mladšieho súrodencu, ktorý žil tri týždne v presvedčení, že si môže robiť, čo chce... Strašný pocit, vzdávam úctu všetkým rodičom, zvlášť tým, ktorí majú doma pubertáka. Veď to je pohroma! Dvaja sú katastrofa a viacerí...škoda reči. No strávili sme spolu oveľa viac času ako cez školský rok. Keď sme nemali povinnosti, kúpili sme si 2-litrovú zmrzlinu, vzali

dve veľké lyžice a na pláži tlačili. Rozprávali sme sa konečne ako kamaráti a nie ako otrávení súrodenci.

Toto leto sme mali s bratom šťastie-prvé tri júlové týždne prišli kamaráti z minuloročnej partie. Keď odišli, dorazili naši kamoši z Čiech- Milan a Kuba, ktorých týmto srdečne pozdravujem. Potom sa u nás týždeň opalovala Lenka, čo sedí v tretej lavici pri okne :) a posledný týždeň moja superkamoška Kaja, s ktorou sa po-

známe už 13 rokov a tá nepovažuje prázdniny za kompletne, ak nestrávi v Žabej Riti(alias Žaboríc) minimálne týždeň. Ale pekne po poriadku...

Po troch namáhavých a vyčerpávajúcich týždňoch strávených s bratom utrhnutým z reťaze KONEČNE prišli aj naši rodičia. Neskutočne som sa na nich tešila a dokonca sme sa vydržali aj pár dní nehádať... Tých pár dní zodpovednosti robí zázraky! Dokonca doviezli aj sesterku, čo ma potešilo(ale naozaj som bola rada, že prišla...len som potom zistila, že ponorková choroba vážne existuje. Asi by som mala byť tolerantnejšia.).Konečne som si mohla pokecať s nejakou babou. Ja totiž v Žaboríci nemám kamarátku- nie, žeby sa so mnou nebavili, ale asi sme príliš odlišné mentality. A tým, že moji „bratrance“ sú starší ako ich sestry(najstaršia Andrea má 12 a Ivanka len 6, takže tým som plnila funkciu skôr staršej sestry ako kamarátky), som trávila viac času s chalanmi. Niekedy asi až príliš, takže sa rodičom ospravedlňujem- oni vedia za čo. Keby nebolo tohoto prúseru, povedala by som, že to boli

najlepšie prázdniny v mojom doterajšom živote(je naozaj veľmi dlhý, takže mám čo porovnávať ;). Ráno som vstala, vybavila, čo bolo treba vybaviť, ak odišli hostia, poupratovala som apartmány a potom som si vlastne mohla robiť, čo sa mi zachcelo. Keďže je Žaboríc plný možností, ako využiť čas, išla som na pláž. Niekedy mali bratrance benzín(ale to bolo len zriedka, lebo si ho navzájom kradli),len tak sme sa vozili po mori.

Keď ma Igor pustil za kormidlo lode, skoro som nás prevrátila ;). Ešteže jeden nemenovaný mobilný operátor mal cez leto akciu na SMSky- posielanie v čase 17-20 hod. zadarmo. Večery už boli o inom, celé dni sme sa tešili na karaoke alebo diskotéku do After Baru. Naši rodičia neboli veľmi nadšení tým, že chodíme do zady-meného podniku, ale to bola jediná šanca, ako si užiť ako-tak „nočný“ žaboričský život.

Keď bola u nás Lenka, raz večer sme sa vybrali na pizzu a odtiaľ rovno na zmrzlinu. Tak zle nám nebolo ani nepamätám. S Lenkou som toto leto povyvádzala najviac somarín.... Nad niektorými sa mi teraz až rozum zastavuje. Aj vám sa stáva, že cez leto sa správate alebo robíte niečo, čo by vám napríklad cez zimu ani neprišlo na um?

S Kajou, ktorá už Žaboríc a tých 500 ľudí, ktorí tvoria stabilné obyvateľstvo dediny, pozná, to bolo o inom. Tá presne vie, čo sa môže a čo nie a podľa toho pravidlá porušujeme spolu. Na začiatku prázdnin som jej písala depresívne SMSky, že mám chuť tú zaostalú fanaticky kresťansky založenú dedinu plnú primitívov podpáliť. Nečudujte sa, aj vy by ste mali také stavy. Bratranec vykecal susedovi, že neverím v Boha a ten ma skoro zabil. Že či som normálna, že by ma mal niekto nakopať do zadku a najlepšie by bolo, keby na nás poslali Taliban, aby sme vedeli, čo je to viera v Boha. Normálne ma ako ateistu spacifikoval. Keď som spred vily zbierala špaky po nevychovaných (slovenských!!!)host'och, pozastavovali sa domáci nad tým, že upratujem zbytočnosti. Keď som si čítala knihu a na odpoveď, že to NIE JE povinné

čítanie do školy, ale že to čítam, lebo CHCEM, pozerali na mňa ako na úchylnu, vraj nie som normálna. Na moju otázku, kam chcem ísť na výšku, ma vysmiali a keď som sa spýtala, čo chcem v živote dosiahnuť, odpovedali veľmi prosto: nič. Detičky sú zvyknuté, že keď sa postaví pred rodičov a otrčia ruky, dostanú apanáž na večer aspoň 30 kún. V škole sa neučia a potom na konci prázdnin si deň pred reparátom spomenú, že by sa mali začať učiť. Že, Tino? Môj bratranec prišiel o pol desiatej večer ku mne na izbu s tým, že ho mám za pol hodiny naučiť celé učivo z matiky za 2.ročník. Ale určite nie dlhšie ako pol hodinu, lebo potom musí ísť do baru- sľúbil kamošovi, že pôjdu na pivo. Ostala som stát' v nemom úžase.

Asi si viete predstaviť, ako sa Tino tváril, keď zistil, že nevie ani vypočítať 6x9. A to je na strednej... Reparát mu preložili o týždeň, takže o program som mala postarané. Potom za mnou prišiel Zlatko. Ten mal robiť skúšky z chorváčtiny, angličtiny, biológie, matiky a chémie. Zúrila som, lebo to bolo ako hrach na stenu hádzať, ale na druhej strane aspoň viem, že ortuť je po chorvácky živa a zopakovala som si lineárne rovnice :)

Neviem s určitosťou povedať, kde je život bezpečnejší. V Žaboríci síce nie je taká premávka áut, je tam krásne, ticho, teplo a premiestňujete sa buď pešo, alebo na skútri. Ale je to dedina a klebety sa šíria rýchlosťou nevídanou, dokonca aj ten náš bulvárny denník môže ísť v porovnaní so Žaboricom do teplých krajín. A také nevinné donášanie je často veľmi nebezpečné... Takže som veľmi šťastná-prešťastná, že žijem v civilizácii v Blave.

Na jednu vec som prišla a priznať ju mi je proti srsti, ale keď už som sa rozhodla byť úprimná,

dotiahnem to do konca. Strašne ma štvie, že si rodičia (nielen moji, rodičia všeobecne) myslia, že majú VŽDY pravdu a stále sa podľa toho k nám správajú. A tá nepríjemná informácia, ktorú pre vás mám, je, že tú pravdu majú VÄČŠINOU. Dost' dlho mi trvalo, kým som sa s tým zmierila... A keď nás buzerujú, majú na to dôvod (väčšinou je to neopodstatnené prehnaný strach o naše životy, ale nesmieme im to zazlievať). Tatino mi zakázal voziť sa na skútroch. Ja som ho neposlúchla a pokojne som sa po nociach prevážala s kamarátmi. Ved' to je také adrenalínové, vzrušujúce a navyše tá rýchla jazda po opustenej diaľnici! Bola som presvedčená, že sa mi nič nemôže stať. Ani sa nestalo. Mala som šťastie. Týždeň po tom, ako som sa vrátila na Slovensko, sa jeden chalan zabil. Bolo niečo po tretej ráno a on išiel bez prilby z Afteru domov do Brodarice. Išiel tou istou trasou ako ja pred pár dňami. Nabúrilo ho auto. Kamarát tvrdí, že vodič auta bol opitý, narazil do skútru a ten skončil v priekope. To ale nemení nič na veci, že zomrel 17-ročný mladý chalan, ktorý mohol ešte žiť... Možno stačilo len počúvať rodičov, aby si vzal aj helmu...

Ak ste vydržali čítať o mojich spomienkach na leto, ďakujem:) Želám vám, aby vás vaše spomienky na leto udržiavali pri živote počas celého školského roka a maturantom odkazujem, že ak to vydržíme a zmaturojeme, čaká nás najdlhšie leto v živote. V krízovej situácii požite čokoládu. Tá vám síce nezaručí maturitné vysvedčenie, ale aspoň zdvihne náladu.

Katka Tehlárová

...aj počas školy!

Bratislava svojou polohou priam vyzýva na jednodňové výlety do susedných štátov. Pripravili sme vám niekoľko tipov na návštevu Česka, Rakúska a Maďarska.

Lednice

Lednice nachádzajú sa na južnej Morave, neďaleko mesta Břeclav. Nachádza sa tam nádherný zámok, podľa ktorého bol postavený aj známy zámok v Hlubokej nad Vltavou. Nezľavnené vstupné je 200 Kč. Zámok je známy aj prekrásnym obrovským, ale naozaj obrovským parkom. Po parku premávajú koče ťahané koňmi, ktoré robia okružné jazdy, ale odvezú vás aj iba po určitých trasách od zastávky k zastávke, ako zvláštny druh autobusu. Po odvodňovacích kanáloch premávajú loďky, ktoré majú vlastný cestovný poriadok (jazdia približne raz za hodinu). V parku sú počas celej sezóny (máj až september)

vystúpenia šermiarskej skupiny Štvanci, lukostreľba a ukážky lovu s dravcami.

V strede lesa je víťazný obľúk a neďaleko sa nachádza antický letohrádok. Z minaretu je nádherný výhľad do veľkých diaľok, skrátka úžasné.

Zámok je otvorený: apríl - iba cez víkend 9:00- 16:00, máj - august - denne okrem pondelka 9:00 - 18:00, september - denne okrem pondelka 9:00 - 17:00, október cez víkend 9:00 - 16:00. Minaret: apríl a október cez víkend 9:00 - 15:30, máj - september denne okrem pondelka 9:00 - 17:30. Vstupné na minaret je 10 Kč a na koníky a loďky si tiež treba priplatiť. Jedlo v reštauráciách je od 40 po 200 Kč, takže obed v nich si môžete dovoliť. V blízkom okolí sú ďalšie pekné hrady, ktoré pri doprave autom možno navštíviť cestou. Odchod z hlavnej stanice vlakom smer Břeclav, tam prestúpiť na autobus a do dve a pol hodiny ste v Ledniciach. Prvý vhodný vlak ide z Bratislavy okolo siedmej ráno. Z Ledníc odíďte autobusom pred šiestou večer, lebo neskôr už nezvyknú chodiť vlaky.

Viac informácií na <http://www.pruvodce.com/lednice>.

Punkevná jaskyňa a priepasť Macocha.

Je to sieť piatich nádherne zdobených jaskýň, z ktorých jedna ústi na dne priepasti Macocha. Sú rozsiahle, v hlavnej jaskyni (Punkevní jeskyně) sa dokonca plaví na motorových člnoch.

Cena lístkov do jaskyne	dospelí	deti	dôchodcovia
s celou vodnou plavbou:	100,-Kč	50,-Kč	80,-Kč
skrátaná vodná plavba:	80,-Kč	40,-Kč	60,-Kč
bez vodnej plavby:	60,-Kč	30,-Kč	40,-Kč

Doba prehliadky: 60 minút. Dĺžka trasy: 720 metrov. Dĺžka vodnej plavby: 450 metrov. Odporúčam celú vodnú plavbu, je to skvelý zážitok a nie je to až taký veľký cenový rozdiel. Absolútnou nevyhnutnosťou je rezervovať si lístky aspoň dva týždne dopredu, lebo sú spravidla na dosť dlhú dobu dopredu vypredané a do jaskyne sa nedostanete. Rezervácie na telefónnom čísle 516 413 575 alebo 516 410 024. Prehliadka Punkevní jaskyně ide aj dnom priepaste Macocha.

Dno priepaste pripomína priam až iný svet, dávno zabudnutý a opradený tajomstvom. Doprava je ale zložitá, vlak odchádza z hlavnej stanice už okolo šiatej ráno, v Brne prestúpíte na ďalší vlak do Blanska, a potom sa treba popohnáť na hlavnú autobusovú stanicu, odkiaľ chodia približne každé dve hodiny autobusy do Skalního Mlýnu. Teda ak nechcete ísť 7 km peši. Zo Skalního Mlýnu môžete ísť ku vchodu do Punkevní jaskyně ešte 2 km pešo alebo cestným vláčikom. Ak ste náhodou stihli skorší autobus a máte kopy času, päť minút pešo od parkoviska v Skalnom Mlýne je Kateřinská jaskyňa s najväčšími dómami v celom Moravskom kraji. Aj keď prehliadka nie je dlhá, je tam čo pozeráť.

Nádherná kvapľová výzdoba a zaujímavá povesť zaručuje skvelú atmosféru. Ak si chcete pozrieť priepasť aj z vrchu, tak medzi vchodom do Punkevní jaskyne a vrchom priepaste Macocha chodí lanovka. Priepasť Macocha je 138 metrov hlboká, na jej okraji sú dve vyhliadkové plošiny, z ktorých je úchvatný pohľad do hlbín priepaste. Lanovka stojí na dospelého 50Kč a na dieťa 40Kč (oboma smermi).

Ďalšie informácie na <http://www.cavemk.cz/punkevni.htm>, <http://www.blansko.cz/kras/moravskykras.php>.

Schönbrunn a Viedeň

Tento názov je myslím všetkým známy. Princezná Sisi, Schmetterlinghaus, krásny cisársky zámok a po novom aj panda a tučniaky, obrovské akvária a nádherné záhrady v barokovom štýle. Myslím, že niet na tomto svete človeka, ktorý by toto miesto nepoznal aspoň z televízie. A čo tak ísť sa tam pozrieť na vlastné oči?

Do Viedne sa dostanete z Bratislavy vlakom alebo autobusom. Spoje chodia naozaj často, iba autobusy chodia každú hodinu. Vo Viedni vojdite do metra a vystúpte na stanici Schönbrunn. Okrem prehliadky zámku stojí za prechádzku pekný zámocký park s krotkými veveričkami, ktoré vám jedia z ruky. Rozhodne nevynechajte návštevu dvoch veľké skleníkov pri zámku - v jednom chodia návštevníci pomedzi kríčky a stromy obsypané tropickými motýľmi (Schmetterlinghaus, vstupné 5 euro dospelý, 4 euro študenti), v druhom sa chodí po pralese. Za návštevu stojí aj ZOO (vstupné 12 euro dospelý a 5 študentský), ktorá je zaujímavá aj v zime. Chovajú v nej aj pandy. Mimoriadne pôsobivý je aj pavilón s obrovskými morskými akváriami, pri ktorých môžete relaxovať na lavičkách a môžete sa pri nich zohriať v prípade nepriazne počasia.

V blízkosti zámku sa nachádza aj ďalšia zoologická záhrada (Lainser Tiergarten). Ak chcete ísť do Viedne za zábavou, ďalšia zaujímavá trasa vedie do obrovského zábavného parku Práter (2. obvod), kde je veľa kolotočov, skákacích hradov a obrovské čertovo koleso, ktoré zaujme aj dospelých. Čo potom deti, veď tie sa tam budú cítiť ako v raji! Na celodenný pobyt v Prátri vám asi nebudú stačiť peňaženky, preto jeho návštevu odporúčam skombinovať s návštevou centra Viedne. Musíte rozhodne navštíviť Stephansplatz s gotickým dó-

mom vysokým 137m, ktorý je skoro na všetkých pohľadniach Viedne, oproti nemu sa nachádza presklený Haasov dom (moderná presklená budova plná obchodov). Ak sa vám nechce ísť pešo, pekné výhľadové trasy majú električky 1 a 2 – chodia po Ringstraße – to je okruh okolo centra Viedne, míňa prestížne stavby (opera, múzeá, parlament, radnica, kostoly). Ak by niekto chcel ísť do obchodov, veď napokon kúpiť sa tu dá všeličo, známe ulice, na ktorých sú obchody, lepšie povedané obchod vedľa obchodu, sú Mariahilferstraße (6. a 7. obvod) a Favorittenstraße. Celodenný lístok na mestskú dopravu stojí 5 euro a pri tomto druhu výletu ho určite využijete. Pre maškrtníkov tu máme tiež niečo. Veľmi známe sú marhuľové zmrzlinové gulôčky, ktoré sa predávajú v salóne Tichy - mimochodom je tam vraj najlepšia Viedenská zmrzlina. Tento najslávnejší viedenský zmrzlinový salón sa nachádza na Reumannplatz 13, blízko Favorittenschtraße. V 1. obvode je Schwedenplatz Eissalon, kde predávajú až 90 druhov zmrzlín, aj diabetické. Spoje chodia pravidelne, s dopravou nie je problém.

Pred potulkami susednými štátmi si rozhodne vybavte Medzinárodný študentský preukaz (ISIC), ktorý sa štandardne vyžaduje pri uplatňovaní študentských cien za vstupenky.

Vybrať si ho môžete v CKM 2000 Travel, Vysoká 25 Bratislava. Stojí 220 Sk a určite si zároveň za 200 Sk uzavrite celoročné poistenie liečebných nákladov v zahraničí (ak ho už nemáte uzavreté). Inak sa aj z banálneho ošetrenia úrazu v zahraničí môže stať finančná trauma.

Preukaz si môže dať vystaviť študent nad 12 rokov. Treba k tomu fotku, preukaz totožnosti a potvrdenie o návšteve školy.

Viac na: <http://www.ckm.sk>

Budapešť

Cesta tam trvá skoro tri hodiny, vlaky chodia z Bratislavy pravidelne. Najlepšie je ísť vlakom čím skôr ráno (už okolo šiestej hodiny). Pred 20:00 odchádza posledný vlak z Budapešti späť. Do 30.10. chodí denne do Budapešti z Bratislavy rýchloľoď (cesta loďou je v čase 10:30-14:30 a stojí 69 Euro), cesta späť loďou je však možná až na druhý deň. Lístky treba rezervovať 48 hodín vopred. Deti do 15 rokov platia polovicu.

Najkrajšou časťou Budapešti je oblasť okolo Dunaja, kde na jednom brehu (Pešť) sú nádherné historické budovy (napríklad Parlamentu) a na druhom brehu (Budín) je hrad, Citadela a iné pamiatky. Brehy Dunaja sú spojené viacerými nádhernými mostami. Najznámejší je Reťazový most. Budova Parlamentu bola postavená podľa parlamentu v Londýne a jeho kupola je zdobená sochami maďarských kráľov.

Hradný vrch je od Dunaja vzdialený iba 50m. Ku hradu odporúčame ísť metrom a potom pešo cez bránu Berci Kapu do areálu hradu. Cesta trvá asi 20 min. Na hrad ide aj krátka kabínková lanovka od Reťazového mostu. Na hrade si rozhodne pozrite Rybársku baštu – časť hradieb, pri ktorých najmä ku večeru vystupujú hudobníci a iní umelci. Od Rybárskej bašty je nádherný pohľad na hrad a Parlament. V blízkosti sa nachádza aj Matyášov kostol. V hrade môžete navštíviť aj galériu a múzeá, vstupné je okolo 400ft. Voľný vstup je však do hradného nádvorja, ktorého vchod je zo strany od Dunaja. Nachádza sa na ňom aj údajne najkrajšia fontána v Budapešti. Pod hradom je obrovská sieť tufových jaskýň, v ktorých sa cez vojnu ukrývalo až 10 000 ľudí. Vstupné pre študentov

je 700ft, vchod do jaskynného labyrintu je z ulice Uri utca.

Gellert Hegy je kopec neďaleko hradu s pekným výhľadom na hrad, Parlament a Dunaj. Je tu Citadela a Pamätník oslobodenia, ktorý sa oplatí vidieť. V kopci je aj jaskynka s kaplnkou.

Pokiaľ vás cesta zavedie cez Reťazový most ďalej od hradu a Dunaja, oplatí sa zísť do baziliky sv. Štefana (Szent Istvan bazilika). Jednoznačne treba ísť na vrch kupoly, odkiaľ je tiež nádherný výhľad. Vstupné na kupolu je 400ft. V bazilike je aj klenotnica a za

vstup do kostola sa tiež platí. Spoločné vstupné (na kupolu, do klenotnice aj do kostola) je 1500ft. Vstup je raz za dve hodiny.

Kto by sa chcel prejsť cez podvodný sklenený tunel a vidieť okolo seba plávať morské ryby a žraloky, je aj táto možnosť. Zájďte do Oceanária a Tropikária v Capona nákupnom centre. Vstupné 1700ft dospelí, 1000ft deti do 14 rokov.

Ak si chcete oddýchnuť, rozhodne zájďte metrom do mestského parku (Varosliget). Je to najväčší park, dajú sa v ňom prenajať loďky, na ktorých sa môžete plaviť po jazere. V parku sú aj menšie, ale zato pekné historické budovy a sochy.

Súčasťou Varosliget je aj zábavný park Vidámpark. Na kolotočoch a iných atrakciách sa však dá stráviť aj celý deň. Treba si ale kúpiť viac lístkov, lebo za väčšinu atrakcií sa platia dva lístky. Najviac odporúčame kúpiť si 22 lístkov za 6000ft, čo je okolo 1000Sk, za čo môžete vyskúšať 10 – 15 atrakcií. Dajte si ale pozor na odchod. Pred ôsmou ide posledný vlak a ďalší ide až o šiestej ráno.

Ďalšie informácie na: <http://www.virtualtourist.com/travel/Europe/Hungary/Budapest/Fovaros/TravelGuide-Budapest/Fovaros.html>

Pani profesorka Lisá je dnes už stálicou v našom učiteľskom zbore. Na našom gymnáziu pôsobí už od školského roku 1986-1987. Vyučuje chémiu aj je triednou profesorkou triedy Oktáva A.

Aká ste boli ako študent?

-Na gymnázium mám veľa dobrých, veselých spomienok. Boli sme normálni ako každý iný. Dobrá partia, veľa sme si pomáhali vo všetkom. Dnes to už moc, ani na mojej triede nevidím. Každý z nás sa špecializoval na iný obor. Či už fyzika, biológia, chémia alebo iné. Snažili sme si stále pomáhať ako sa dalo.

Ako si spomínate na svoju stužkovú?

Veľmi dobre a príjemne. Stužkovú sme mali všetci štvrtáci spoločnú. Mali sme ju v Carltone. Každý mal inú časť, bolo to tak veľmi dobre lebo sme boli všetci štvrtáci a učiteľia pokope a pritom sme boli oddelený. Na stužkovú nezabudnem, na niečo také sa nezabúda.

Ako ste sa dostali k povolaniu učiteľa?

Najprv som chcela ísť na medicínu, no po tragických udalostiach v mojej rodine som sa obrala iným smerom. Avšak chémií som ostala verná. Najprv som pôsobila vo výskume, no vypestovala som si alergiu na rozpúšťadlá a tak som presedlala na pedagogiku. V roku 1986 som nastúpila sme na Gymnázium Ladislava Sáru a tu som až do teraz.

Čomu by ste sa venovala keby neexistovalo školstvo?

Neviem, či by som ostala vo výskume. Veľa vecí sa zmenilo. Dnes už okrem SAV neexistujú výskumné pracovišká. Asi by som vo výskume neostala. Možno módne návrhárstvo.

Čo považujete vo výťahu študent – profesor za najpodstatnejšie?

Férové pravidlá a otvorenosť. Ja , takisto ako väčšina mojich kolegov, si myslím že pokiaľ i v tej najzložitejšej situácii situácii vide študent dobrovoľne s pravdou najavo, tak sa nájde prijateľné riešenie. Samozrejme, tento vzťah musí byť obojstranný.

Spomínate si na nejakú situáciu kedy Vás žiaci vyslovene nahnevali?

Ani nie. Snažím sa brať študenta ako dospelého. Každý študent sa v tomto veku hľadá a jeho osobnosť sa formuje. Ja chápem a preto sa snažím jeho správanie tolerovať.

Aký je Váš najobľúbenejší relax?

Nedá sa povedať že by som mala vyslovene jeden koniček. Skôr to záleží od nálady. Rada plávam, bicyklujem, tancujem a rada posedím aj pri dobrej knihe. K mojím veľkým záľubám patrí šitie, ale zase niekedy

mám náladu len tak si posedieť pri sviečkach a čaji. Naozaj, záleží to od nálady.

Na záver takú sladšiu otázku. Akú čokoládu obľubujete?

Nedá sa povedať že by som bez nej nevedela žiť, niekedy mám veľkú chuť, inokedy si na ňu ani mesiac nespomeniem. Avšak keď už mám chuť tak obľubujem horkú čokoládu, hlavne s mandľami.

Michal Riečanský

P. p. Lisá:

- Ako pozinkujem železný plech?
Lucia: „Posypem ho zinkom.“

P. p. Lisá a žiačka:

P. p.: „Čakáš na zázrak?“

Žiačka: „Nó...“

P. p.: „A myslíš, že príde?“

Žiačka: „Dúfam, že áno!“

P. p.: „Tak kým príde, zavri fixku.“

P. p. Lisá a študenti:

P. p. Lisá: „Kto chýba?“

Študenti: „Nikto.“

P. p. Lisá: „Z ktorej skupiny?“

Študenti: „Z našej.“

P. p. Lisá a Miško:

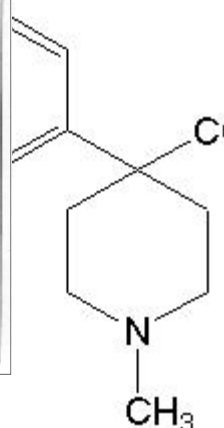
P. p. Lisá: „Mišo, kde si bol v utorok 1. hodinu?“

Mišo: „ Prechádzka uprostred lesa...

zabehol sa mi pes... videl srnu... ne-mohol som ho tam nechať.“

PERIODIC CHART OF THE ELEMENTS
(Based on Carbon-12)

1	I ^A																II ^A										III ^A						IV ^A						V ^A						VI ^A						VII ^A																																																																																			
1	H																He										Li						Be						B						C						N						O						F						Ne																																																																	
2	Li																Be										Na						Mg						Al						Si						P						S						Cl						Ar																																																																	
3	Na																Mg										K						Ca						Sc						Ti						V						Cr						Mn						Fe						Co						Ni						Cu						Zn						Ga						Ge						As						Se						Br						Kr					
4	K																Ca										Sc						Ti						V						Cr						Mn						Fe						Co						Ni						Cu						Zn						Ga						Ge						As						Se						Br						Kr																	
5	Rb																Sr										Y						Zr						Nb						Mo						Tc						Ru						Rh						Pd						Ag						Cd						In						Sn						Sb						Te						I						Xe																	
6	Cs																Ba										La						Hf						Ta						W						Re						Os						Ir						Pt						Au						Hg						Tl						Pb						Bi						Po						At						Rn																	
7	Fr																Ra										Ac						Th						Pa						U						Np						Pu						Am						Cm						Bk						Cf						Es						Fm						Md						No						Lw																							

Čaro Vianoc

Vianoce sú sviatkom pokoja, radosti, rodinnej pohody a mnohých tradícií. V poslednej dobe sa však k tomu všetkému pridal i stres, míňanie peňazí, chaos a predháňanie sa v tom, kto kúpi, alebo dostane lepší darček. Ľudia pomaly zabúdajú na tradičné čaro Vianoc, keď v miestnosti rozvoniava čerstvá vôňa stromčeka, rôznych koláčov a dobrôt. Rodina sa opäť stretáva a všetci sa radujú. Isteže nemálo z nás prežíva takéto Vianoce doteraz, ale nikto sa nevyhne marketingovej prosperite na tomto sviatku.

V období Vianoc sa zvýši návštevnosť obchodov o päťdesiat päť percent a ich obrad je priam neuveriteľný. Asi o tridsať percent viac ľudí sa rúti pod vplyvom stresu nestíhania a finančného vyťaženia. Infarkty, vyčerpanosť a iné, i to sú sprievodné znaky predvianočných nákupov. Priznajme si, kto z nás 24. decembra nedostal nejakú hlúposť, ktorú nikdy nevyužil?

Najmä deti berú tento sviatok čisto materiálne, a už pomaly od septembra vypisujú Ježiškovi horibilne obsažné listy, v ktorých sa dušujú, že keď dostanú hento či ono, budú poslúchať a keď rozbalia i posledný darček Vianoce sa pre ne automaticky končia. Keď sa ich opýtate prečo ich majú rady, takmer jednohlasne odvetia, „darčeky!“ Ale to prečo sa vlastne Vianoce oslavujú, vie len málo z nich. Buď rodičia nie sú veriaci a nepovažujú za potrebné oboznámiť svojich potomkov s oslavou narodenie Ježiša Krista, alebo to sami nepovažujú za podstatné a vidia to tiež len materiálne.

Nie každý však má peniaze na to aby oslávil Vianoce honosne. Ľudia, a najmä rodičia sa snažia splniť svojím deťom to, čo im vidia na očiach, no mnohokrát si preto dokonca berú pôžičky a zadlžujú sa. Prečo len nepovedať, nie a vysvetliť, že Vianoce nie sú o darčekoch? Je toto vôbec skutočné čaro Vianoc?

Za mnohé z toho môže biznis. Ľudia veľmi skoro zistili, že Vianoce sa dajú využiť priam rozprávkovo pre ich peňaženky. Už od

polovičky októbra visia kade-tade stromčeky a tučný mužičkovia v červených plášťoch. Podvedome nútia ľudí začať uvažovať nad tým, na čo minúť peniaze tento rok. Náš západný sused Santa Claus je omnoho výnosnejší ako betlehemy. I toto je jeden z dôvodov, prečo sa u nás už takmer nikde nevyskytuje obrázok malého Ježiška v jaslích, ale miesto neho, už spomínaný pán. Ano je pravda, každá krajina má inú kultúru, to predsa nemôžeme odsudzovať, ale prečo tu našu tradičnú kultúru miešať s nejakou inou? Kvôli peniazom?..

Každý z nás berie Vianoce ináč. Jedni po tradičnej stránke, iný či už po materiálnej alebo čisto komerčnej. Niektorý vidia toto obdobie ako možnosť protestovať proti ničeniu stromčekov a zabíjaniu kaprov. To je každého osobná vec. Skúsme sa však zamyslieť, o čom tento sviatok vlastne v skutočnosti je a berme to na vedomie, keď budeme stáť v ďalšej tlačnici pred dverami obchodu...

Michal Pudelka

Rimania v Bratislave

Áno, opäť sa na pôde GLS rozkrikovali Taliani. Nepochybne každý z nás si druhý októbrový týždeň všimol kopu deciek o kúsok tmavšej pleti. Tentokrát je za to zodpovedná 2.E, ktorá ešte minulý školský rok stihla navštíviť prepych Talianska – Rím. My sa do tejto krajiny vraciame s nadšením. Ale čo jej obyvatelia? Zjavia sa tu ešte? To bola jedna z otázok, ktorú sme položili 16-ročnému Lorenzovi na konci pobytu.

Ako sa ti páčilo na Slovensku?

Super som sa zabavil. Slovensko je pekné, ale prichádzajúc z Ríma, sú tu ešte nejaké nevýhody. Predsa len je Bratislava menšia a nepochopil som jeho štruktúru. Staviate tu paneláky, ktoré nemajú nič spoločné so zvyškom mesta.

Myslíš v centre?

Nielen v centre. Hovorím o všetkých častiach. Na druhej strane je tu prekrásny Dóm sv. Martina. Prezidentský palác tiež nie je zlý.

Priniesol by si si niečo zo Slovenska do Ríma?

Hrady a zámky v mojom meste chýbajú. Takisto lesy. Máme nejakú zeľň, ale nikto sa o ňu nestará.

Nazrel si do našej školy, štúdia a študentov. Líšime sa niečím?

Na každú hodinu sa presúvate do inej triedy, zatiaľ čo za nami sa presúvajú profesori! Úroveň sme na tom po-

čím sme odlišní čím sme odlišní

dobne. Viete taliansky, my slovensky nie. Určite však viac uvažujete. My sme spontánnejší.

Čo hovoríš na Slovenky?

Pekné, pekné.

S programom si spokojný?

Och... akosi sa mi nepozdával. Museli sme všade utekať. Nič sme si poriadne nepozerali. Prišli sme na Červený kameň, zdržali sme sa 5 minút a šli ďalej. Radšej by som videl všetko dlhšie, i keď by toho bolo menej.

Chceš sa na Slovensko vrátiť?

Prečo nie? Rád by som videl ďalšie hrady a zámky a navštívil iné mestá.

Vďaka za rozhovor!

Ako vidíte máme svoje plusy aj mínusy.

Čo s tým môžeme urobiť? Hmm...

paneláky prebudovať nemôžeme, ale decká, prosím, nepremýšľajte toľko!!!

Trochu spontánnosti neuškodí.

Katarína Šnircová

p. p. **Drahoš** a Romanka:
p. p. Drahoš: „Romana, jak ti tá huba mele... Ty rozprávaš určite aj zo sna!“

Romana: „A vy určite ne, pán profesor...“

p. p. Drahoš: „Ale ja som za to platejný!“

p. p. Drahoš: „Tebe sa nepáčia černosí?“

Romana: „Mne sa práveže nepáčia belosi...“

p. p. Drahoš: „Čože?!? Tebe sa nepáčia belosi - blondíni so zelenými očami... intelektuálne založení... v strednom veku?“

Romana: „To o kom hovoríte?“

p. p. Drahoš: „O sebe! To si mala pochopiť!!!“

p. p. **Piatnicová:**

- Ako sa po nemecky povie to, čím vrtí Shakira?
- Máme ešte niečo na trupíku?
- Keď niekto nemá ruky, má plecía?

p. p. **Petráš:**

- U mňa si nebudeš písať po známky, u mňa to budeš robiť dobrovoľne!
- Človeče, nebud' mi obecnstvo, veď niektorí driemu!
- Človeče, ty sa smeješ mojim umeleckým aktivitám?
- Dnešné firmy dávajú do novín inzeráty typu: „Hľadám ženu do súkromnej firmy, vek do 35 rokov, podmienky: ovládanie jazyka... maďarského, napríklad.“
- Alergia na učiteľa sa dá vyliečiť jedine jeho zlikvidovaním.
- Načo je ľudskej spoločnosti plot? Tomáš: „Pred medveďom.“
- Nehumánna činnosť je, keď nejaký blbeček príde, hodí gra-

nát a vznikne kráter.

- Ja ťa nemôžem pustiť k zubárovi. Čo ak ti po zubnom ošetrení zostane psychická ujma a nezamieriš rovno do triedy?
- Tí, čo skončia náboženstvo, z lásky k blížnemu svojmu tu urobia poriadok.

V rade na obed:

Dozorujúca p. p.: „Budete mať dvojky zo spávania! Aká ste trieda?“

Žiak z 1.A: „Druhá B.“

Dozorujúca p. p.: „Ale tam som triedna!“

Ešte trošičku p.p. **Drahoša**

- Otrok, to bola proste hovoriaca motyka!
- Podľa mňa by už teraz malo Slovensko jednoznačne začať stavať jadrové ponorky.
- Hlavné mesto Burkina Faso je Ouvagadougou...a mimocho dom, v minulosti sa volalo Hora Volta... Čo sa smejete? To bolo k téme!?!
- Samovražda je súčasť trhu.
- Vy sa smejete, ale každý z vás je až do dovŕšenia 18. roku života majetkom štátu!
- Každý zodpovedný občan tohto štátu zomrie v 60.-tke.
- Nemocnica na Krásnej Hôrke bola vtedy v takom stave, že ľudia, čo tam išli, kapali už v sanitkách.

p. p. **Čerevková:**

- 8 bez 10 je bez 2.
- Som učiteľ, nie dobytok!“
- Ako to vypočítaš? Môžeš si to NAKRESLIŤ. Ak sa ti nechce

KRESLIŤ, je tu aj druhý spôsob... NAKRESLIŠ si Vennov diagram...

- Budete nemať matematiku.
- Vidíš tam mínusko? Keď nevidíš, tak uvidíš!

p. p. **Očková:**

- Hlasivky – to sú také sliznicové vychlípeniny.
- Čo je vo vesmíre okolo Slnka? Žiačka: „Šak tam je tma!“
- Na strane 72 máte teleso, ktoré tlačí.
- Hovoríš pravdu, ale úplne zle. Takže čo je na tom vlastne pravdy?
- ... a preto telesné tekutiny opustia telesnú schránku.

p. p. **Dudák:**

- Keby sa sem ešte niekto pokúšal dostať, tak v žiadnom prípade. Jedine cez moju mŕtvolu... alebo cez jeho.

Študent: „Pán profesor, čo je to mother-in-law?“

P. p. Dudák: „Svokra.“

Študent: „A kto je vlastne svokra?“

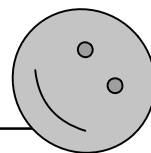
P. p. Dudák: „Nechcite vedieť!“

p. p. **Hlušiková:**

- Albert požičia Wertherovi svoje pištole a ten sa potom zasa-movraždí.

Začiatky bývajú ťažké aj na chémii...
... trošičku tvrdení od terciánov

At	-	Aátrium
F	-	Fosfor
As	-	Asmínium
Sm	-	Smaragd
Se	-	Sérum
Olovo	-	OI
Chlór	-	Chl
Hliník	-	HI

Pomôžte aj Vy!

UNICEF je nezisková organizácia, ktorá sa usiluje o zníženie detskej chorobnosti a úmrtnosti a chráni deti v miestach, kde došlo k prírodnej alebo vojrovej katastrofe, prispieva k zabezpečovaniu starostlivosti o deti a usiluje sa, aby všade na svete boli podmienky pre ich dôstojný a bezpečný život.

K získaniu fondov na pomoc deťom pomáha UNICEFu množstvo dobrovoľníkov. Nechcete byť aj Vy jedným z nich? Naša škola sa zapája do niekoľkých podujatí, do ktorých sa môžu zaangażovať práve študenti.

Tu sú:

Modrý gombík

UNICEF Slovensko zorganizovalo tento rok v máji po prvýkrát zbierku, v ktorej dobrovoľníci núkali za príspevkov modrý gombík, symbol detstva, zemegule a spájania. Výťažok zo zbierky je určený na projekt zabezpečenia pitnej vody pre školákov z východného Timoru. Pri zabezpečovaní zbierky sa UNICEF Slovensko opiera o spoluprácu s dobrovoľníkmi zo stredných škôl po celej republike.

Tento rok sa do tohto podujatia zapojí aj tá naša milá edukatívna inštitúcia, Gymnázium L. Sáru. Informácia pre dobrovoľníkov: Akcia sa bude konať až po Vianociach.

Korene dobročinnosti našej školičky ale siahajú ešte ďalej.

Ako ďalšie spomeniem každoročné vyberanie ľubovoľných príspevkov za pohľadnice UNICEF. Práve kúpou týchto pohľadníc môžete dopomôcť deťom z celého sveta k šťastnejšiemu životu, vzhľadom na

to, že programy UNICEFu sú z veľkej časti financované práve z ich z predaja. Zúčastniť sa tohto podujatia bude možné koncom novembra.

Študentom, ktorí o tieto podujatia javia hlbší záujem a chcú vyraziť do ulíc, to vrele odporúčam a poradím azda len vziať si zo sebou trochu dobrej nálady, odhodlanie a nejaké to termoprádlo (hypoteticky by ste žiadne zateplenie organizmu ani nepotrebovali, lebo Vás bude hriať pocit seberealizácie, ktorú ste dosiahli ne-sebeckou pomocou iným, ale na druhej strane, december je predsa len december:)

Na svete žije 2,1 miliardy detí, čo predstavuje 35 percent z celkovej svetovej populácie. Ročne sa rodí približne 129 miliónov detí.

Jedno zo štyroch detí z celkového počtu žije v úplnej chudobe - v rodinách s nižším príjmom ako 45 korún na deň. V rozvojových krajinách žije v úplnej chudobe každé tretie dieťa. Každé dvanásť dieťa zomrie skôr, ako dosiahne 5 rokov, zväčša v dôsledku chorôb, ktorým by bolo možné predchádzať, práve príspevom do fondov UNICEFu alebo tiež zapojením sa do spomínaných podujatí.

Tí, ktorým to nie je jedno a radi obeťujú chvíľku času pre pomoc iným, hláste sa u pani profesorky Komorovej. Dobrovoľníkov nikdy nie je dost'.

Andrea Varagyová

Deň narcisov

Deň narcisov, deň boja proti AIDS...všetky tieto akcie by nebolo možné zrealizovať nebyť dobrovoľníkov. Dobrovoľníci sú ľudia, ktorí sú ochotní nezištne pomôcť, vložiť svoj čas, skúsenosti a vedomosti. A prečo to všetko? Z obyčajnej ľudskej potreby pomôcť bez nároku na akúkoľvek odmenu. Dobrovoľníctvo je fenomén, ktorý prekračuje hranice štátov, náboženstva, aj kontinentu. A práve 5. december bol UNESCOm vyhlásený za Medzinárodný deň dobrovoľníkov.

Hlas hory

Modrý kontajner so žltým uzáverom. To je znamenie, že ide o projekt Vox Luci, ktorý prebieha aj na našej škole. Prebieha už pár rokov a je úspešný. Samotný názov Vox Luci je lákavý a nabáda nás, aby sme sa pozastavili a dozvedeli sa viac.

Projekt Vox Luci alebo „hlas hory“ je zjednodušené zber batérií (monočlánkov). Spolupráca na tomto projekte vznikla medzi tromi organizáciami a to Stromom života, Magistrátom mesta Bratislavy a Spoločnosťou O.L.O.

Aby sme sa však dozvedeli viac informácií, oslovila som ľudí, ktorí sprevádzajú tento projekt od jeho začiatku. Bola to pani Jana Humajová a Juraj Číž z organizácie Strom života.

Moja prvá otázka smerovala na vznik projektu Vox Luci – zber batérií. Projekt sa na školách začal realizovať v roku 2000 a hlavným motívom bola najmä nelichotivá situácia na území mesta Bratislavy. V odpade, ktorý stará spaľovňa komunálneho odpadu spaľovala, bol aj nebezpečný odpad, akým sú napríklad použité batérie a tie pridávajú na nebezpečnosti nezhorenými zbytkami.

Spýtala som sa tiež na to, čo sa ďalej deje s batériami, keď ich študenti vedia do bedne Vox Luci? Pán Číž: „Veľmi často kladená otázka a asi najpodstatnejšia.

Tu však idealistov nepoteším. Baterky sa zatiaľ nerecyklujú. Zabezpečujeme ich separovanie a bezpečné uloženie na špeciálnej skládke. Tam čakajú na svoje budúce zhodnotenie. Je to však lepšie ako keby mali byť zneškodnené v spaľovni. Ich ďalšie využitie by už možné nebolo.“

Moja ďalšia otázka smerovala na vznik projektu a to, či bol od tohto projektu očakávaný taký úspech? Pán Číž: „Školy sme oslovovali postupne a žiadna z nich neodmietla. Neskôr sme z organizačných dôvodov počet škôl ďalej nerozširovali. V súčasnosti batérie zbiera 20 stredných škôl v Bratislave.“

Veľmi ma však zaujímalo, na aký účel možno využiť separované batérie? „Recyklácia batérií je zameraná na využitie látok z ktorých sa skladajú. Recyklácia malých tužkových batérií je zameraná na extrakciu uhlíka, hliníka a ostatných látok. Zariadenie na recykláciu fungovalo v Českej republike, avšak zaniklo,“ odpovedal mi pán Číž.

Keď som toho zistila už tak veľa, chcela som už len jeden údaj, či skôr konštatovanie. Ako sa z hľadiska

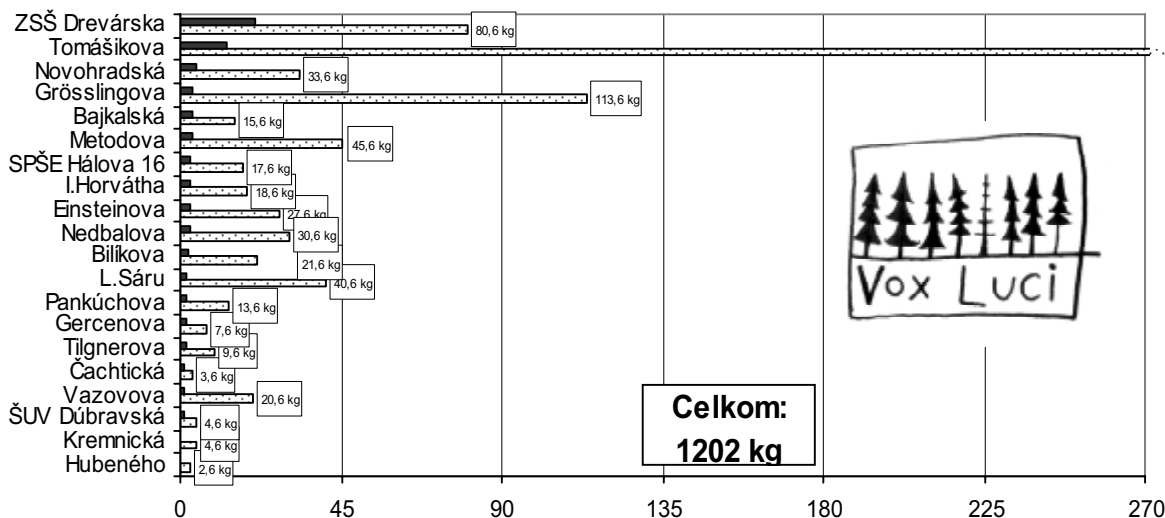
organizácie Strom života zapája naša škola do projektu Vox Luci. Je to skôr pasívne, či aktívne? Odpoveď bola veľmi zaujímavá. „Za všetko hovoria výsledky. V školskom roku 2003/2004 ste vyzbierali 63,9kg použitých batérií a skončili ste na 15 mieste. V minulom roku 40,6kg a 12. miesto. To však vôbec nie je zlé, pretože hlavným motívom projektu nie je nzbierať najviac batérií, ale presadzovať ekologickejšie alternatívy. Čo je v prípade batérií používanie dobíjateľných batérií,“ zareagoval pán Číž.

Zaujíma vás a jednoduché. Zaujímavé je, ako efektne sa dajú využiť batérie. To, že sú už použité a vybité, ešte neznamená, že sú nepoužiteľné. Jednoduché na tom je to, že nemusíme chodiť na skládku 20 kilometrov od Bratislavy. Stačí prejsť len pár krokov a ocitnete sa pred kontajnerom Vox Luci oproti biologickým učebniam. Je veľmi jednoduché separovať. Hlavne, keď máme túto možnosť. Mali by sme ju využiť a dopomôcť tak k zdravšiemu prostrediu a ovzdušiu v Bratislave.

Lenka Kunová

Konečné výsledky zberu batérií 2004/2005
podľa vyzbieraného množstva na študenta / deň

- absolútne nasadenie nov o zapojenej školy - ZSŠ Drevárska - zbierala batérie od decembra 2004
 - množstvo o na 1 študenta/deň pre určovanie poradia škôl sa ráta ako (m [kg] / <počet dní> / <počet žiakov školy> * konštanta)
 - konečné meranie sa uskutočnilo v predposlednom týždni júna 2005, tento rok pokračujeme!

Zmena vo vnútri nás

Navonok školy ako každé iné. Avšak drobnosti ako koše na separovaný zber, stojan na bicykle, či energiu šetriace žiarivky naznačujú, že ľudia, ktorí ich každodenne navštevujú myslia odlišne. Snažia sa žiť rešpektujúc životné prostredie, čiže ekologicky. Prvé ecoschools vznikli pred vyše 24 rokmi. Gymnázium Ladislava Sáru sa zapojilo do tohto celosvetového projektu pred dvoma rokmi. Fakty o Ecoschools:

- ◇ projekt vznikol roku 1981
- ◇ zapojených je 5 miliónov žiakov z 31 krajín sveta
- ◇ certifikát je treba každoročne obnovovať
- ◇ každá „ekoschool“ je označená vlajkou

Gymnázium Ladislava Sáru bolo jednou z pilotných škôl projektu na Slovensku. Minulý rok získalo certifikát a titul „Zelená škola“. Koordinátorkou projektu na našej škole je **p. zástupkyňa Ondrejčiková**. A aký názor má na neho po dvoch rokoch?

Iniciovali ste a viedli projekt „Zelená škola“ na Ladislava Sáru. Prečo ste sa rozhodli našu školu zapojiť?

Problémy životného prostredia sú jedny z najväznejších v súčasnosti. Dotýkajú sa každého z nás, pretože vplývajú na naše zdravie. Fyzické i psychické. Vzťah k nášmu životnému prostrediu si budujeme už od detstva, kedy si vytvárame naše životné postoje a svetonázor. Škola v tomto procese hrá veľmi dôležitú úlohu. Projekt „Zelená škola“ je veľmi dobrý v tom, že prirodzenou cestou buduje u študentov pozitívny vzťah k životnému prostrediu.

V projekte sme boli ako škola zapojení dva roky. Aký bol jeho priebeh?

Proces budovania pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu nie je ľahký. Priebeh projektu taktiež nebol bez problémov. Niektorí ešte stále nechápu prečo by mali papier odhodiť do koša určeného na papier, keď sú zvyknutí odhodiť ho do obvyčajného odpadového koša. Zmeniť určité hlboko zabudované negatívne postoje a návyky bude trvať niekoľko rokov.

Ako sa pozeráte na vloženie námahu a výsledky s odstupom času?

Keď človek bojuje za dobrú vec tak neľutuje vynaloženú námahu. Výsledky nie sú v tomto prípade tak rýchlo viditeľné, pretože nie sú toľko na povrchu, ako skôr vo vnútri každého z nás. Napriek tomu by som bola rada, keby na našej škole bolo viac viditeľných zmien. Napríklad, aby lepšie fungoval separovaný zber, aby sme mali krajšie, upravenejšie triedy, neničili sa zrekonštruované a iné priestory školy, aby sme mali viac zelene na škole a sami si neznečisťovali odpadkami priestor pred budovou školy... A bolo by toho určite ešte viac.

Ako hodnotíte projekt „Zelená škola“? S akými problémami ste sa v jeho priebehu stretli?

Projekt „Zelená škola“ je dobrý projekt. Ako pozitívne vidím to, že sa rozvinie spolupráca zo všetkými zložkami, rodičmi, samosprávou. Problémom, ktorý vychádza z nás je, že nie sme zvyknutí na takýto typ projektu a táto spolupráca sa veľmi ťažko rodí. Ani samospráva necíti povinnosť podieľať sa na projekte. Najlepšie sa spolupracuje profesor – študent. Študenti, ktorí majú environmentálne cítenie, sú ale v menšine. Ľudia u nás nevnímajú environmentálne problémy tak intenzívne. Realizácia takýchto

Čo sa v rámci projektu zmenilo na našej škole?

- dvakrát sme zorganizovali pre triedy kurz environmentálnej výchovy v prírode.
- skupina študentov sa zúčastnila náročného projektu The Green debate
- zaviedli sme separovaný zber na škole
- každý rok sa uskutočňuje projekt „Zdravé srdce“
- spolupracujeme s environmentálnymi organizáciami Živica, Daphne, Strom Života, Slovenská agentúra životného prostredia
- žiaci najmä nižších ročníkov robia environmentálne projekty v rámci vyučovania
- v školskom časopise pravidelne vychádza environmentálne okienko
- výmena šetriacich žiariviek v niektorých učebniach
- rekonštrukcia hygienických zariadení
- šetriace splachovače

projektov na školách je dôležitá, ale študenti aj učitelia musia vynaložiť veľmi veľa úsilia aj vo svojom voľnom čase. Stále platí, že tí, ktorí to robia to robia zo svojho presvedčenia a záujmu. Bohužiaľ je ich stále dosť málo.

Projekt „Zelené školy“ odštartovala na Slovensku minulý rok Spoločnosť environmentálne-výchovných aktivít ŠPIRÁLA. O projekte sme sa porozprávali s predsedom CEEV Živica Mgr. Jurajom Hipšom.

Pred dvomi rokmi robila CEEV Živica regionálny nultý ročník s 5 ško-

lami, v minulom ročníku bolo do projektu už prihlásených viac ako 40. Je podľa vášho názoru záujem o ekológiu zo strany škôl, profesorov a študentov?

Myslím si, že nárast počtu škôl nie je len prejavom vyššieho záujmu o environmentálne témy. Projekt „Zelené školy“ má vysoký kredit a škola, ktorá toto ocenenie získa sa stáva vo viacerých smeroch prestížnou. Je samozrejmé, že je tu vyšší environmentálny štandard, ako inde, ale okrem toho je pridelenie titulu aj dôkazom tímovej spolupráce na škole, otvorenosti školy, schopného manažmentu atď.

Tento projekt je zameraný na školy, mali by sa doň zapojiť všetci - od profesorov cez študentov až po školníka. Myslíte si, že niektoré zo skúseností využijú a zavedú napríklad aj doma?

Podľa mňa je to viac ako pravdepodobné. Škola, ktorá napríklad investuje do zaizolovania svojej budovy a zníži tým spotrebu energie, je príkladom pre široké okolie. A nielen kvôli „ekológii“, ale aj kvôli úspore financií. Keď napríklad rodičiavidia, že to na škole funguje, tak prečo by to neskúsili aj doma. Práve škola by mala byť hniezdom nových nápadov a inšpirácií pre široké okolie. Projekt „Zelená škola“ je aj o tom.

Ktoré organizácie na Slovensku sa v súčasnosti podieľajú na projekte „Zelená škola“? Aká je ich úloha?

V tomto roku pracujú na Slovensku viaceré mimovládne organizácie ako regionálni konzultanti. V Bratislave sa na projekte podieľa Centrum environmentálnej a etickej

výchovy Živica, Ekocentrum Daphne a Klub Kon-tiki.

Projekt na Slovensku končí svoj druhý ročník. Ste s doterajšími výsledkami projektu spokojný?

Ja osobne spokojný som. Videl som veľa nadšenia a energie, ktorú školy do projektu vkladali. Boli aj školy, ktoré hneď na začiatku od toho zutekali, lebo som im projekt zdal príliš náročný. Naším cieľom nie je prideliť titul každej škole, ale len školám, ktoré skutočne na 100 percent splnia všetky podmienky. Len tak je zaručené, že ak niekto vidí nad školou viať zástavu s logom zelenej školy, tak má istotu o určitej kvalite na tejto škole.

Ktoré školy boli zapojené do ročníka 2004/ 2005?

Bolo to viac ako 40 škôl z celého Slovenska. Zapojili sa veľké mestské školy, ako aj malé vidiecke malotriedky. Veľakrát sa ukázalo, že v projekte nerozhodujú peniaze, ktorými škola disponuje, ale chuť a tvorivosť žiakov, učiteľov, rodičov...

Uzávierka prihlášok do

projektu bola v septembri. Koľko škôl sa prihlásilo do ročníka 2005/2006?

Tento školský rok sa do projektu prihlásilo 52 škôl z celého Slovenska.

V priebehu projektu by sa mali školy pokúsiť o zmeny smerujúce k zdravšiemu a ekologickejšiemu prostrediu. Tieto však stoja okrem vlozenej energie často aj peniaze. Školy, ktoré sa chcú zapojiť do nasledujúceho ročníka projektu musia zaplatiť účastnícky poplatok. Nebojíte sa, že sa niektoré školy z finančného dôvodu do projektu nebudú chcieť zapojiť?

Ten strach sme mali, ale ukázalo sa, že poplatok nie je žiadnou prekážkou. Školy vedia, že získajú nepomerne viac, ako poplatok, ktorý do toho vložili.

Minulý rok bol udeľovaný certifikát a titul „Zelená škola“, čo je akýmsi „pred certifikátom“ certifikátu a titulu „Ecoschools“. Spĺňajú podľa vás slovenské školy podmienky pre získanie aj tohto certifikátu?

Nie všetci. Certifikát „Zelená škola“, ktorý má európsku platnosť má veľmi prísne kritériá, ktorú sa náročnejšie, ako v predchádzajúcom ročníku. Ukazuje sa ale, že slovenské školy na to majú.

Katarína Kumová

Anime a Manga

Asi každý z nás už videl Levieho kráľa. Mnohé oči nezostali počas tejto skvelej rozprávky suché. Prečo? Skúste si spomenúť. Hlavní hrdinovia z pestrej ríše zvierat, boj Dobra a Zla, podarené vtípky a pod. Obdobie dvojrozmerných animovaných filmov zo západu je však dnes doslova udupané novou vlnou ich bratrancov z počítačových dielní.

Ak ste fanúšikom ručných animácií a vtípných, či dojímavých príbehov, nič nie je stratené. V tomto krátkom článku Vám chcem aspoň trochu priblížiť významnú časť (podľa mňa) významnej kultúry z opačnej strany Zeme, z Japonska.

Začnem pekne od začiatku. Manga. Nie, teraz nejde o žiadne exotické ovocie. Manga je výraz (so správnym skloňovaním mám ešte aj ja občas problémy), ktorý sa používa vo svete na označenie komiksov s charakteristickým štýlom animácie. Znaky tohto štýlu rozpozná každý po letmom obhliadnutí – vlasy postáv hýria mnohými farbami, veľké oči a vlastný spôsob zobrazovania emócií... A čo s tým má spoločné ANIME? Anime je pohyblivý brat týchto komiksov (mnohí ľudia si oba názvy zvyknú mýliť, tak pozor! =). Veľká časť anime vzniká z úspešnej mangy, no nie je to podmienkou hlavne u celovečerných filmoch.

V Európe je anime zaradované prevažne ako zábava pre intelektuálov, alebo pre „tých divných“, no v Japonsku je M&A brané ako súčasť života. Života detí, dospelých i tých starších. Nejedno číslo mangy dosahuje aj státisíce výtlačkov. Tam nie je neobvyklé uvidieť najnovšie číslo v rukách obchodníka na ceste do práce.

Zabudnite na Pokémonov! Ak si chcete pozrieť obyčajnú oddychovku, alebo pustiť nejaké anime napr. svojmu osemročnému bratovi, pri

výbere sa trošku zapotíte (ak teda nechcete naozaj tých Pokémonov =). Pýtate sa prečo? Musím Vám povedať, že tu ste s tým svojim „ved“ sú to LEN kreslené rozprávky“ dost vedľa.

Áno, dej mnohých anime sérií je zasadený do obdobia od stredoveku (často plných mystiky, víl a netvorov) cez prítomnosť (opäť plnej mystiky, víl a netvorov) až do ďalekej budúcnosti našej Zeme alebo nekonečného vesmíru (do tretice so všetkými hore uvedenými prvkami, ale navyše je tu maximálne riziko lietajúcich krížnikov, mecha <mechanických> strojov, robotov a iných kovových „oblúd“).

Áno, súčasťou mnohých anime sú kúzla, samuraji alebo rôzne divné bytosti vystrihnuté ako z rozprávok (o trojmetrových lietajúcich morčatách už nehovorím), no povedzte mi, ako je m o Ź n é , ž e v Japonsku sa zrodí a stane populárnym temný film, ktorý začína obrazmi Tokia zničeného jadrovou vojnou (*Akira*), kto by napísal príbeh pre deti o chlapcovi, ktorého neustále zabíja a oživuje milý, no náladový anjel so svätožiarou a kyjakom (*Bokusatsu Tenshi Dokurochan*) a kto by nechal hlavné

hrdinky populárnej anime (*Sailor Moon*) na konci umrieť? Samozrejme sú série venované aj čisto mladšiemu publiku, no nájsť ich nie je také ľahké.

Mnohé anime seriály sa zdajú byť na prvý pohľad stvorené práve len pre tieto nízke vekové kategórie. Možno aj na ten druhý pohľad, ale keď sa zapozierate trochu pozornejšie, pod nánosom krvi a hi-tech hračiek (*Rurouni Kenshin Ova*, *Evangelion*) sa neraz skrývajú hlbšie myšlienky.

Najlepšie bude, ak sa presvedčíte sami. Verím, že každý v našej milovanej škole by si dokázal nájsť ten svoj príbeh. Nezáležiac na tom, či je jedným z našich najmladších, maturantov alebo profesorov. Je z čoho vyberať. Myslím, že sa minimálne dobre zabavíte.

V súvislosti s týmto Vám musím bohužiaľ oznámiť, že v tejto časti sveta, teda na Slovensku, nie je veľmi ľahké sa dostať k nejakej mange a anime, pokiaľ náhodou nemáte nejakého známeho /mu alebo kamaráta/ku, s takýmto hobbym (ako napríklad ja =). Ak to šťastie nemáte, skúste sa pozrieť na doleuvedené stránky. Patria skupinám zarytých fanúšikov, takže myslím, že sa Vám určite pokúsia pomôcť v hľadaní, prípadne Vám odporučia (a ja odporúčam s nimi) navštíviť nejaký najbližší A&M festival. Jeden sa bude konať tu v Bratislave o pár dní (Comics-Salón), ale v čase, keď sa k Vám dostanú tieto stránky, už bude po festivale. Nie je to však posledná akcia s anime témou, tak skúste troška prebrázditiť internet. Ak sa mi pošťastí, nájdete v budúcom čísle zopár krátkych reportáží. Pre tentokrát je to všetko.

(zdroj: www.manga.sk; www.animecrew.sk; www.animedream.sk)

Závislosti vo filme

Začnime **drogovou závislosťou**, ktorá je vo filmoch veľmi obľúbená, pretože prináša so sebou tragédiu, násilie, a zároveň aj komickú stránku. Je to tak, snímky ako *Train-spotting*, *Acid House* a *Pulp Fiction* odľahčene, pomocou čierneho humoru, sledujú ľudské trosky, ktoré každodenne stoja na prahu svojej existencie. Ale takisto v nich narazíte na cynické scény, pri ktorých sa z vás bude driapať smiech, zároveň so studenými zimomriavkami na chrbte. Samotnú kapitolu, prevažne kokaínového charakteru, tvoria mafiánske filmy, ktoré využívajú drogy ako zámienuku pre roztočenie krvavého kolotoča násilia. Ide napríklad o *Zjazvenú tvár*, *Carlitovu cestu* alebo *Kokaínový kartel*.

Niektoré filmy zase dokumentujú celý priebeh drogového trhu, od výroby, cez pašovanie a distribúciu, až ku konzumentovi. Patrí sem vynikajúci film *Traffic* natočený na základe anglického seriálu *Traffic* (nedávno bežal na STV 1), kultová *Francúzska spojka 1-2* alebo dráma *Kokaín* s Johnny Deppom v hl. úlohe. O marihuane nemá zmysel rozpisovať sa, lebo nenad'abíť na ňu vo filme a v skutočnom živote je ťažké len vtedy, keď ešte čumíte na svet z perspektívy detského kočiara. Spomeňme si aspoň výborné „zelené“ komédie: *Zahulíme, uvidíme*, *Biela vdova*, *Samotáři*. Ak vás zaujíma, kto prvý výraznejšie preklenul tabuizovanú tému drog vo filme, vedzte, že to boli Dennis Hopper a Peter Fonda, ktorí si bezstarostne v *Bezstarostnej jazde* (1969) fajčili ozajstnú „marišku“ a šnupali, aspoň podľa ich tvrdení, práškový cukor. Ak je to pravda, tak potom mám doma v cukorničke niečo, čo sa až nechutne podobá pravému kokaínu. Táto oslava „kvetinových detí“ a slobody však rozhodne stojí za pozretie.

O **alkoholovej závislosti** by mohol Charles Bukowski knihy písať, a vlastne ich aj napísal. Chlapík, ktorý si svoj geniálny spisovateľský dar rozriedil v hektolitroch piva a whisky, býval vraj 300krát do roka sťatý. Na základe jeho autobiografie vznikol

film s príznačným názvom *Štamgast* a na tohtoročnom Karlovarskom filmovom festivale sa tešila úspechu aj ďalšia snímka o ňom, *Faktótum*.

Svoje by vám povedal aj Nicolas Cage, keby sa vo filme *Leaving Las Vegas* nerozhodol prechľastať sa na smrť. Nuž čo, aspoň, že si za svoje potácanie a opilecké reči odniesol Oscara.

Čo sa týka **cigaretovej závislosti**, skúste si otvoriť hocikajký zoznam filmov a zaškrtnúť 90% z nich. Cigarety, mimozemské invázie, nadržaný teenageri a digitálne zvieratká sú proste

jednými z najčastejších filmových javov. Pokiaľ však chcete filmový experiment založený čisto na nikotínovej a **kofeínovej závislosti**, okúste *Kávu a Cigarety* od kráľa nezávislých režisérov Jimma Jarmuscha. V súčasnosti ho ešte zastihnete v slovenských kinách. Nie Jimma, ale ten film!

Zaujímavé závislosti:

1. Pachtenie po krvi

Filmy: trilógia *Blade*, nespočítateľné množstvo sfilmovaných osudov grófa Drakulu, *Od súmraku do úsvitu 1-3*, . . .

Diagnóza: Voľakedy vyliezali zo svojich krýpt bledí netopierí džentlmeni túžiaci iba po poháriku Krvavej Mary, dnes je to rovno upírie hnutie, ktoré chce zotročiť celé ľudské pokolenie. Cerenie dvoch špicatých tesákov, či skôr ciciakov, nadobúda v súčasnom

filme priam pandemický rozmach.

Liečba: Ak nepomôže klepnutie po zuboch, ostáva len zavolať čiernooďetého upírobijca, ktorý ovláda jiu-jitsu a seká okolo seba nebezpečne nabrúseným samurajským mečom. Reč je samozrejme o Bladeovi.

2. Závislosť na adrenalíne

Filmy: Rýchlo a Zbesilo 1-2, Zbesilosť na dvoch kolesách, Zločin je extrémny šport, Yamakasi, Vertical Limit, K2, Magická hĺbočina, Legendy z Dogtownu . . .

Diagnóza: Choroba, ktorá postihuje prevažne mladých a chtivých po dobrodružstve. Doska s kolieskami, 160 metrov pod morskou hladinou bez prístroja, rýchlosť 300 km/hod a zliezanie poriadne veľkých skál sú síce nádherné námety pre film, ale aj skryté synonymá pre samovraždu.

Liečba: Toto vylieči jedine pol tony nemocničnej sadry alebo, v najhoršom prípade, dlhodobá rekreácia pár metrov pod zemou.

3. Závislosť na systéme

Filmy: trilógia *Terminátor*, trilógia *Matrix*, *Smrtihlav*, *Equilibrium*, *Hviezdna pechota*, *Ghost In The Shell*, *Minority Report*, . . .

Diagnóza: Odštartoval to *Matrix* a dokonávajú to reality show. Systém je dokonalý a Veľký brat, skrývajúci sa za chladné blikanie obrazoviek, diktoval ľuďom Oceánie aj ich myšlienky a city. Tak to aspoň bolo v utópii 1984 od spisovateľského nostradama G. Orwella. Keanu Reeves a Tom Cruise to pochopili až nedaľno a rozhodli sa vzbúriť okovám, čo malo za následok vznik dvoch perfeitných sci-fi filmov dejinách.

Liečba: Ja osobne by som Morpheusa poslal do, študentom najviac pou-

žívanej a najviac opotrebenej, časti tela. Radšej by som si hovel v príjemnej virtuálnej realite, ako bojoval s prerasteným počítačom ovládajúcim celé ľudstvo.

4. Závislosť na čokoláde

Filmy: Čokoláda, Charlie a továreň na čokoládu, ...

Diagnóza: Lahodná pochutina rozplývajúca sa na jazyku nám pomáha uvoľniť sa, odbúrať stres a prílev energie a slasti nám umožňuje zabudnúť na starosti. Čiže má podobné účinky ako film. To si určite uvedomil aj odborník na drámy Lasse Hallström (Pravidlá muštárne, Ostrovné správy) a na pozadí čokolády natočil, sčasti rozprávkový a sčasti klasický, dramatický príbeh Čokoláda.

Temný mág Tim Burton (Batman, Beetlejuice, Ospalá diera) sa nechal unášať iba fantáziou a podľa predlohy Roalda Dahla stvoril čokoládovú továreň, v ktorej nemajú dospelí čo hľadať.

Liečba: Pripravte sa na ťažkú dilemu. Položte pred seba tanier s varenou zeleninou a tanier s tabličkou Milky a vaše telo si určite vyberie správne. Ak nie, odložte zeleninu nabok a zopakujte pokus s dvoma rôznymi čokoládami. Teraz by to už malo na 100% fungovať.

Ešte raz...

...na čokoláde

Slovo čokoláda - azda najznámejšia prísada mnohých sladkostí, zmrzlín, koláčov, dezertov - pochádza z jazyka Nahuatlov, pôvodných obyvateľov stredného Mexika. Čokoláda je vyrábaná z kvasených, pražených a mletých zrní tropického kakaového stromu Theobroma cacao. Zrná pochádzajú z kakaových toboliek. Do čokolád sa používajú 3 typy kakaových zrní:

Criollo - z týchto najviac cenejších a drahých zrn z oblasti Mexika a strednej Ameriky sa vyrába len 10% čokolád. Je aromatická a menej horká.

Forastero sú robustnejšie stromy než Criollo, takže sú lacnejšie. V 80% čokolád sa používajú práve tieto zrná. Hybridom zrn Criollo a Forastero je...

...**Trinitario** a používa sa na výrobu 10% čokolád.

Na tom, či čokoláda spôsobuje závislosť alebo nie, sa vedci ešte nezodli. V každom prípade má v mnohých smeroch pozitívny vplyv na náš organizmus a naše zdravie. Existuje však mnoho mýtov a faktov o čokoláde. Ja som si to tak trochu naštudovala (ale naozaj iba trochu, pretože ako poznám vedcov, pred

tým, čo dnes považujú za zdraviu prospešné, nás zajtra budú varovať). Rozhodne sa však treba držať pravidla „všetko s mierou“ a pri striedanej konzumácii čokolády sa zaručené pravdy stanú pravdami:

Zaručená pravda č. 1:

Čokoláda spôsobuje zubné kazy.

Pravda č. 1: Kakao obsahuje triesloviny zabráňujúce tvorbe baktérií. Tie sa živia cukrami a vylučujú kyseliny, ktoré spôsobujú zubné kazy. Okrem toho kakao obsahuje fluorid, mliečna čokoláda aj vysoké percento proteínov, vápnik, fosfáty a ďalšie minerály, ktoré majú kladný vplyv na kvalitu zubov.

Zaručená pravda č. 2:

Čokoláda spúšťa migrénu.

Pravda č. 2: Malý kúsok čokolády vďaka endorfínu krátkodobo zaženie bolesť hlavy. Čokoláda je vynikajúci prostriedok na zlepšenie nálady a zároveň pôsobí ako antidepresívum. Obsahuje okolo 300 psychoaktívnych chemických látok, ktoré priaznivo ovplyvňujú činnosť mozgu. Ide najmä o sérotonín, ktorý prenáša impulzy medzi neurónmi a jeho nedostatok môže spôsobovať depresie.

Zaručená pravda č. 3:

Jedenie čokolády spôsobuje infarkt.

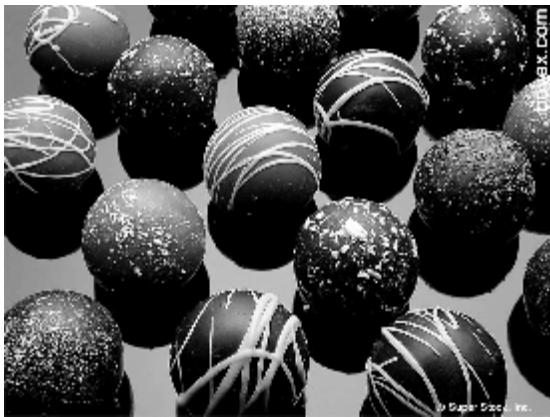
Pravda č. 3: Flavonidy prispievajú k dobrej cirkulácii krvi a k redukcii tvorby krvných zrazenín. Kakaové maslo obsahuje aj veľké množstvo polyfenolov pôsobiacich ako antioxidanty, ktoré znižujú riziko srdcovo-cievnych ochorení a posilňujú imunitný systém. V krvnej plazme dosahujú vrchol 2 hodiny po zjedení čokolády a v krvi kolujú asi 10 hodín. Ak to však s čokoládou preženiete a ručička váhy sa stane vašim nepriateľom,

vystavujete sa riziku vzniku práve srdcovo-cievnych ochorení.

Zaručená pravda č. 4:

Čokoláda zvyšuje hladinu cholesterolu v krvi.

Pravda č. 4: Výskumy potvrdili, že napriek množstvu tukov čokiška záporne neovplyvňuje hladinu cholesterolu v krvi.

Zaručená pravda č. 5:

Čokoláda obsahuje veľa kofeínu.

Pravda č. 5: Áno, ale rozhodne menej ako káva. "Čokopauza" je lepšia a zdravšia než prestávka na kávu, pretože v nej nie je toľko škodlivého kofeínu.

Zaručená pravda č. 6:

Konzumácia čokolády zhoršuje stav pleti.

Pravda č. 6: Omyl! Je dokázané, že vyrážky na pleti nemá na svedomí čokoláda - pokiaľ na ňu nie ste alergickí. Ak sa zobudíte na druhý deň po konzumácii čokolády s „pupákmi“ na tvári, môžete pokojne pripísať ich vznik buď stresu, alebo rozburcovaným hormónom pred blížiacou sa menštruáciou a s ňou spojenú nadmernú chuť na čokoládu.

Ďalšie body k dobru pre čokoládu:

→ poriadna čokoládová bomba nashťartuje zvýšenú činnosť mozgových

buniek (HALÓ, MATURANTI!)

→ spracované kakaové bôby zneškodňujú voľné radikály

→ pomáha pri liečbe kašľa, obsahuje účinný theobromín

→ vedci potvrdili, že čokoláda pozitívne pôsobí na intímny život žien. Zaujímavý výskum britských vedcov odhalil aj to, že ženy často viac vzrušuje čokoláda ako mužské idoly. Skupine dobrovoľníčok premietali strie-

davo fotografie hollywoodskych idolov a rôznych sladkostí, pričom merali ich tepovú frekvenciu. Výsledok bol najmä pre mužov šokujúci, pretože obrázky mužov rozbúšili ženské srdcia na 90 až 105 tepov za minútu, ale čokoládové pralinky zaznamenali až 122 tepov. Zaujímavé bolo aj to, že čím boli účastníčky mladšie, tým viac ich vzrušovala čokoláda (muži si musia na takýto výskum ešte počkať :)

→ podľa skúseností horských vodcov nám v krízových situáciách dodá stratenú energiu. Toto sladké pokušenie obsahuje draslík, malé množstvo bielkovín, ale aj veľa cukru, tuk a kofeín, ktorý zvyšuje bdelosť. Pre zaujímavosť, čokoláda nechýba napríklad ani v denných prídelloch americkej armády, dokonca ani vo výbave astronautov. Istí štyria Briti vďaka trom čokoládovým tyčinkám prežili šesť dní v zasneženej divočine. Čokoládu mal so sebou aj slávny polárny bádateľ Robert Scott, keď sa pokúsil dobyť Južný pól. Storočný zvyšok z jeho zásob, päťdesiatgramovú tabuľku, vydražili na nedávnej aukcii v Londýne.

→ 50g horkej čokolády obsahuje rovnaké množstvo látok, ktoré chránia proti rakovine, ako 17 pohárov pomarančovej šťavy

→ čokoláda účinne "bojuje" proti srdcovým chorobám

→ mliečna čokoláda obsahuje vápnik, ktorý spevňuje kosti

→ čokoláda podporuje dobré dýchanie, triesloviny v nej obsiahnuté ničia baktérie v ústach

→ čokoláda je vlastne chutný aspirín, zabraňuje krvným zrazeninám a trombózam

→ čokoláda obsahuje rovnako druh kyseliny, ktorá pomáha proti nespavosti

→ nasýtené mastné kyseliny v čokoláde nemajú vplyv na cholesterol v krvi

→ zinok v nej obsiahnutý má priaznivý vplyv na plodnosť

→ a stále chutí tak úúúúú-žasne

Netreba zabúdať, že všetkého veľa škodí. Či sa to týka čokolády, športu, alkoholu, jedla, (učenia:)), ... , treba poznať hranicu. Preto, ak ste už donútení podrobiť sa väčšine a zväčšovať kapacitu svojich mozgov, spríjemnite si ťažké chvíle bifľovania sa poučiek poriadnou dávkou čokolády.

Katka Tehlárová

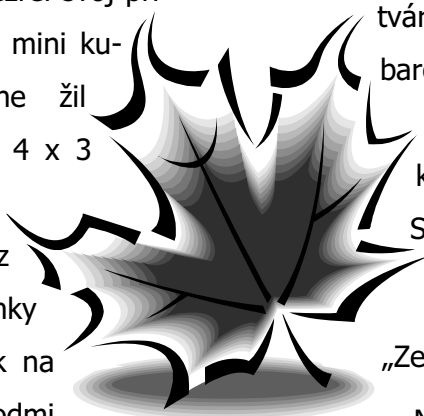

holubník
holubník

Známy, každodenný obraz. Skoro ráno stojí mladý muž na rohu ulíc ... a ... pri kiosku a kupuje si Guardian. Tí, ktorí majú možnosť pozorovať túto každodennú scénu uprostred analytického rána asi netušili, že ju na dlhšie obdobie nevidia. Mladík zabočil na ... ulicu a do domu číslo 14. Otvoril dvere tejto trojposchodovej budovy a vošiel dnu. Dom ešte spal. Domáci na prízemí, Thomasovci, spávali asi o pol hodinu dlhšie než on a možno už pomaly vstávali. Bol to postarší tehlový dom, niekoľkokrát prestavaný. Pálené tehly vnútri i vonku mu dávali príjemný nádych, teda aspoň pre neho. Na druhom poschodí býval mladý pár, Frounovci. Tí drichmávali niekedy aj do desiatej, keď sa dalo, hlavne cez víkendy. On bol, myslím, asistent v obchode a ona učila v materskej škôlke. Milý pár. No a v podkroví bol on. Zbalený už bol. Väčšinu svojich vecí nechal u rodičov, hlavne knihy. Nábytok prenechal domáckemu. No a ešte šaty. Tie si nabalil do nového ruksaku, ktorý si kúpil len predvčerom. Tam si zbalil šaty, s ktorými rátal na cestu. Ešte raz si prezrel svoj príbytok. Malý, ale vľúdny. Mal dve izby, mini kuchyňu a dokonca kúpeľňu. Vlastne žil v prepychu. Jeho spálňa mala zhruba 4 x 3 metre. Hlavná izba mala možno 5 x 4, no i to bolo azda veľa. Ale čo už, raz odtiaľto odísť musel. Ešte do banky a potom na stanicu. Vyhodil si ruksak na plecia, vyšiel, zamkol a zišiel dole schodmi. Vyšiel von, kľúče hodil domácim do schránky, ešte raz si obzrel dom a vydal sa na cestu. Banka nebola ďaleko. Len pár blokov na ... ulicu. Kráčajúc pozoroval, ako sa toto univerzitné mesto prebúdza. Staré

domy tvrdo spali spolu s ich obyvateľmi, avšak tu a tam už zazrel pánov, ktorí išli na raňajšie prechádzky, alebo obchodníkov, ktorí otvárali obchody a upratovali pred vchodom, ako aj študentov a študentky, ktorí smerovali do jednotlivých univerzít. Ako pomaly prechádzal centrom, tak sa prebúdžalo aj mesto okolo neho. Otvárali sa prvé stánky na trhu, pár áut premávalo na uliciach, zahliadol aj prvých roznášačov novín, ktorí rozkrikovali titulky a dôležité správy. Všetko pomaly nabiehalo do svojich každodenných kolají. Pozrel sa na oblohu, tu a tam bolo vidieť modré nebo a príjemný vánok mu ovial tvár. Listy už opadávali zo stromov a pokrývali cesty a chodníky. Ležérnym krokom konečne prišiel na stanicu. Čierna viktoriánska budova nikdy nespala, a tak už bola pripravená na všetko, čo ju čakalo. Pozrel sa na hodiny nad vchodom. Bolo sedem, čiže mal ešte čas. Vošiel dnu a keďže už lístok mal, zabočil do kaviarne, aby si aspoň prehlíadal noviny, ktoré stále držal v ruke. Sadol si k prvému stolu a poobzeral sa. Už tu sedelo pár ľudí, ktorí sa chceli posilniť pred cestou. Táto veľká miestnosť bola výdatne osvetlená vďaka veľkým oknám, ktoré do-

tvárali panorámu mesta. Za dreveným barom stál plešatý štyridsiatnik, ospalivo umývajúci poháre. A už videl, ako sa k nemu od baru blíži mladá čašníčka. Sotva prišla, už vyťahovala blok.

„Prajete si?“ rýchlo sa spýtala.

„Zelený čaj,“ odpovedal.

„Nechcete niečo na raňajky? Slanina, vajce, fazuľa, toast?“ neodbytné sa pýtala.

„Keď inak nedáte, chlieb a syr.“

„Hneď to bude,“ zapísala si objednávku a odbehla. (pokračovanie str.30)

Smútok

Zapichla pohľad do koberca na plátne...
Prvoplánová májovka.

Možno nikdy nebola...
Našli len ruky.
Prosebné, hladné.
Pár chladných tiel
A hnijúce vzlyky.
Mesiac otvoril dvere dokorán a úzkostlivo bije.
Čas sa rozvlnil na veži
Zvonia na polnoc.
Čajky z morí vzlietajú z perín
A zapalujú ráno...

Stislo mi srdce.
Zatúžilo po hviezdach...

Katarína Lesayová, Oktáva A

Záhadne zmiznutie

Čaute, ja som Fredy. Ak to neviete, tak ja som kocúr! Viete, čo sa mi včera stalo? Strašne dobrá... teda iba pre mňa... mňam... dobrá vec!

Takže... včera, keď som si sedel na svojom obľúbenom mieste, na kresle, a oblizoval som si svoje čierne labky, prišiel ku mne môj pán Edi, teda Eduard, a vyhodil ma z môjho miestečka. Sadol si na kreslo k takej divnej veci a ťukal do nej, ako keby bola pokazená a potom začal pozývať na pracovnú večeru nejakého Joža, ale nikto pri ňom nebol, iba ja, a ja som Fredy! Nechápem!!! Potom tú vec pustil a slúžke Matilde... ale neviem, prečo ju volá slúžka, veď ona je veľmi dobrá priateľka a nie nejaká kráľo-slúžka.

No a jej povedal, nech pripraví luxusnú večeru. Slúž..., éé Matilda sa hneď pustila do práce, ale ešte predtým dala Edimu kávu, teda dve, aj pre jeho manželku Uršulu. Veľmi divné meno tá Uršula! Keď Matilda dovarila, celú dobu som je sledoval... no keď dovarila, moji páni Eduard a Uršula... veľmi divné meno!! ... no, ale potom začali prestierať na stôl veľmi dobre vyzerajúcu RYBU!

Hneď mi hlavou prebehlo 64 plánov, ako ju zjesť. Nakoniec som si vybral 3-9.plán. Bol takýto: Musel som strážiť všetkých troch: Ediho, Matildu a Uršulu, veľmi divné meno... a keď sa nepozerali, urobiť si zo stoličiek schody rovno k pokladu!!! Akcia bola pripravená, lebo pán E a pani U sa obliekali – neviem načo, a pani M upratovala kuchyňu. Už chýbali iba tri sekundy, dve, jedna... a vtom: CRRRRRN!

Všetci sa pobrali k dverám. Otvorili ich a v nich sa objavili dvaja ľudia so slovami: „Dobrý deň, pán profesor Eduard a pani Uršula, dúfam, že nejdeme neskoro!“ Vtom môj pán zanôtil: „Ale pán doktor.“ Nechcem tu ďalej citovať, lebo zaspím. Kým sa tí piati rozprávali, uskutočnil som akciu! MMMNAM, TÁ RYBA BOLA VÝBORNÁ!!! Potom som zbadal, že Uršula – veľmi divné meno..., že vedie hostí k stolu. Musel som zoskočiť zo stola.

Pri mojom zoskoku som zhodil tri poháre. Berte to z tej lepšej stránky, jeden zostal stát! Keď prišli k stolu, mali všetci strašne divný výraz, ako keby videli smrtku! Veď tam boli zhodené iba tri poháre!! Potom sa pani Uršula... strašne divné meno!! ... rozplakala. Potom tá pani, tá, čo prišla s tým pánom, išla ku kreslu. Tam zasa ťukala do tej veci! Asi bola opravárka! Začala do toho hovoriť, citujem... dúfam, že nezaspím: „Reštaurácia U hladného býka? Rada by som si objednala...“ opýtala sa Uršuly, čo má objednať a pokračovala: „jedného lososa s hranolkami! Doneste to prosím na ulicu Rešingová 38!“ O chvíľu zase zazvonila tá vec, čo ma vyrušila pri akcii, a doniesli RYBU!!!

Ale teraz si hneď sadli za stôl a začali jesť! Ale, ... však je Uršula strašne divné meno?

Koniec

Marína Hanušovská, Sekunda A

Hlinený domček
Jediná fotka
Otvára rany

Slaný prach

Vychudnutý pes
Večerná mačka
Križi mu cestu

Čierna čajka
Krásny havran
Šepká vánku

Nábrežná pýcha

Hlinená cesta
Jediný oblak
Fúka rany

Vodnatý vzduch
Farebné nebo
Odháňa strach

Chranená duša

..Tak na chvíľu všetko nechýba...

-PK-

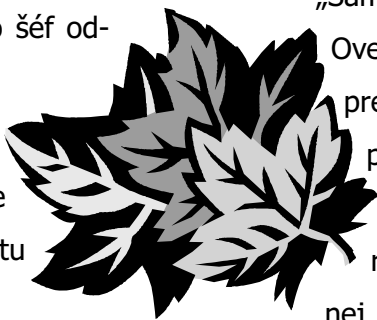
V továrni na veľkovýrobu zubnej pasty zavládla panika. Nikto nevedel, čo sa deje, no všetci tušili, že sa niečo pokazilo. Hlavný inšpektor Ovečka behal od stanovišťa k stanovištiu a hľadal príčinu poruchy. Nikto z pracovníkov mu to nevedel vysvetliť. Továrň Primalexu bola na pokraji kolapsu. Pracovníci, čo plnili pastu, dokola tvrdili, že za to môže hlavná miešareň. Ovečka sa teda vybral tam. Hlavná miešareň bola veľká miestnosť, v ktorej sa nachádzali tri veľké kotle. Každý na jeden druh. Klasik, Mentol a extra White. Tu sa pasty premiešavali a pridávali sa finálne prísady. Systém tu bol jednoduchý. Kotle mali po dva otvory každý. Jedným prichádzala pasta z vedľajšej miestnosti, kde sa tvorila zložitým procesom, druhý otvor, taktiež na spodku, viedol pastu do miestnosti, z ktorej Ovečka práve prišiel. Tam ju zamestnanci plnili do túb, lepili na ne etikety, balili do krabíc a posielali ďalej. Proces bol zložitý, ale Ovečka musel nájsť chybu čo najskôr. Možno bolo niečo zaseknuté v potrubí. Musí konať rýchlo, to vedel, lebo keď by tu chyba naozaj bola, mohlo to všetko skončiť katastrofou. Vyhľadal teda inžiniera Ferka, ktorý bol vedúcim tejto časti výroby.

„Servus, Jano! Čo tu robíš?“ uvítal ho šéf oddelenia.

„Ahoj, Juro. Počúvaj, mne sa v centrále vyhodil nejaký error. Vraj je niečo pokazené na výrobnnej ceste. Je tu všetko v poriadku?“

„Jasné. Všetko OK. Stále máš ten starý softvér? Pamätáš si, keď sme kvôli nemu evakovali budovu a potom, keď si do tej debne kopol, išlo všetko v poriadku?“

„Hej. Ved' to bolo minulý týždeň. Určite je všetko v poriadku?“

„Samozrejme, ale už bež, tu sa musí robiť.“

Ovečka sa mu odpratal z cesty. Možno sa mal predsa len vrátiť a kopnúť do počítača, ale pre istotu sa vybral o sálu ďalej. Tu sa samotná pasta vyrábala z kupovanej generickej zmesi. Vošiel do tejto silne osvetlenej miestnosti a hľadal Jaja. Jajo, to bola prezývka hlavného správcu „spracovacej čaty“, a spoň tak volali personál pracujúci v tomto oddelení. Pravým menom sa síce volal Ferdinand Tehlička, no bol známy častým používaním citoslovca: „Jaj.“ Ovečka sa dlho prechádzal pomedzi chaoticky pracujúcich zamestnancov. Až po

kvap

kvap

nežne

akoby ani nebolo treba
iba pre radosť suchej trávy
nevinne
odsúdené na večný kolobeh
stekajú
po špinavom okne
tmavého sveta

len letmo

sa dotýkajú neba
a báb
nezmyselne
na asfalt

búšia

akoby ich niekto mal počuť
ale kdeže
plačú a smejú sa
nenápadne
vtieravo
vulgárne tichým:
"Kvap
kvap"

kvap-

-ky konca leta

Sivo-mokrý blues
-dúha-

chvíli ho objavil, ako sa rozpráva jedným trocha vystrašeným mladým pracovníkom.

„Môžem ťa vyrušiť?“ spýtal sa ho.

„Hneď, Janko. Vydrž,“ odpovedal Jajo. Dokončil svoju konverzáciu s mladíkom a poslal ho preč.

„Milý človek. Mladý inžinier. Práve nastúpil,“ povedal.

„Čo potrebuješ?“

„Počúvaj, mne sa vyhodil nejaký error a vraj je to tu u vás. Vlastne to už nemá kde inde byť,“ povedal Jano.

„No, my sme v poriadku. Dúfam, že neplánuješ ďalšiu evakuáciu,“ povedal s úsmevom. „Snáď k tomu nedôjde,“ pousmial sa. Otočil sa teda a vrátil sa do svojej kancelárie.

Prišiel k počítaču a opäť si obzrel obrazovku. Stále na nej bol ten istý nápis. Veľkým červeným písmom na čiernej obrazovke. *Error*. Bolo to trochu čudné, predtým si to nevšimol, no počítač nereagoval na žiadne povely. „Softvér,“ povedal si. Porozmýšľal nad tým, čo mu povedali kolegovia a rozhodol sa, že to vyskúša. Aj tak bolo treba nový. Otočil debnu smerom k sebe a menším náprahom do nej kopol. Obrazovka sa na chvíľu vypla, no potom naskočili normálne grafy a ukazovatele stavu továrne. Aj napriek výsmechom všetkých mali pravdu. Sadol si za stôl a vrátil sa k jeho „pracovnej“ aktivite, čiže surfovaniu po internete.

TY

Dýcha v tebe noc aj deň.
Keď zapaluješ pochodeň – hasne
pre mňa Slnko.
Si čosi nepoznané
A skrývaš v sebe tlak, že mŕtvy
k živým vstane,
Že nestane sa dvakrát – raz...
Si čosi nepoznané
A ja mám z teba strach.

Mišo Riečanský, Oktáva A

Ako Eva

Vylej mi more do dlaní
A počúvaj ho vo mne
Azúr ti padol na viečka
Už nebude iná po mne.

Strieborné rybky okaté,
Z koralového pobrežia
A moje nohy ustaté,
Len k tebe jednému pobežia.
Sadni si k mojim vlnám
Mušľami čes mi vlasy,

Na zlato mení sa piesok,
Šumím, plná tej krásy...

Hlbiny v mojom srdci,
Sú predobraz prvého mora.
Voda, čo iba tuší,
Zrodienie živého tvora.

...
Pršia modré slzy
Život sa stratil v hustej hmle
Cez okno tiahne stádo koní
Myslíš na veci minulé

Je hlučné ticho
Je nepekná kráska
Je pusté plno
Je beznádej spása?

Je životná neživosť
A nepokojné státie
Je pravda klamárika?!
Presvedčenie rastie a dozrieva –
Náš život je bez deja...

Katarína Lesayová, Oktáva A

Cestujúci (pokračovanie zo str.26)

Zatiaľ si otvoril noviny. Na ich päťdesiatich stranách bolo prekvapivo málo informácií. Okrem toho, že sa newyorská burza pomaly spamätávala a v Nemecku zasa nastal rozruch, nič nezistil. O chvíľu totiž prišla čašníčka s jeho objednávkou a položila mu na stôl blok. Pozrel si ho a položil naň libru. Zobral si krajec chleba a odpil si z čaju. Dobrý, najskôr indický. Pomaly zjedol svoje raňajky a vychutnával si čaj. Vtom sa ozvalo hlásenie, ktoré oznamovalo príchod vlaku smer Oxford, jeho vlaku. Rozhodol sa, že prestúpi v jednom mestečku. Vždy rád cestoval takýmto dlhým spôsobom. Vyšiel teda z kaviarne do vstupnej haly a pozrel sa na tabuľu príchodov. Vlak mal prísť na štvrtú koľaj. Podchodom vyšiel na dané nástupište a ako vychádzal, videl a aj počul ako sa k nemu blíži parou zahalená čierna lokomotíva. Doplazila sa k nástupišťu a zastala. Z vozňov vyšlo iba pár ľudí, predsa bolo ešte ráno, ďalší dôvod, prečo cestovať teraz. Vlaky boli väčšinou preplnené až-až. Takto si mohol v klúde užít cestu. Počkal teda, kým ľudia vystúpia a vkročil do vozňa. Väčšina kupé na sedenie bolo prázdnych. Vybral si teda jedno z prvých. Batoh vyhodil na policičku, noviny položil pred seba a sadol si k oknu. Vlak začal odchádzať, a tak sa aj krajina začala pohybovať. Najprv stanica, potom domy, až nakoniec pozoroval už len krásnu anglickú krajinu. Zniesla sa na ňu jeseň, ktorá jej dodala istý šarm a eleganciu. Červená, oranžová a žltá sa miešali s už odchádzajúcou zelenou. Polia sa pripravovali na zimu, lesy sa zbavovali prebytočných listov a trávnaté lúky už tiež cítili, že príde chlad. Zelené leto sa skončilo a prichádzala ďalšia nevyspytateľná zima. (Pokračovanie v ďalšom čísle)

Mišo Riečanský, Oktáva A

Zmútený šedou sa valí pred tebou Obzor delia pásy kvapiiek Zmiešané s prachom asfaltu plnia nos suché listy odmietnuté zemou cinkotom hladia uši dokonalé kruhy na povrchu sa vraždia pod vlajkou nekompromisu tmavé fláky na džínsoch slastne oziabajú a potom -ticho ticho pred búrkou kým tóny z plechových sluchátok presviedčajú o opaku sivomodrá oceľ ti visí nad hlavou chladivý vánok škrabká krk vývrtky a salta vtáčích tiel (po vzoru vírov hladiny) smršťou vpadajú do tancov lačnosti	voda zrkadlí mračná ortuťou kalené a z úst sa valí predživotný ston: „ ..krása.“ 11. Mája Krádež Ukradla francúzsky Peugeot A vytrhala korálky Naštartovala motor A uháňala do diaľky V rádiu bežala pieseň Billie Holliday smiešne jej znela Cigarou zahnila tieseň A pustila skladbu čela Rýchlosťou rakety letí Patrí jej celá cesta Ved' ona je z desiatich detí A navyše z malomesta	Užíva ju v plných vpichoch Narkotickú slobodu Celkom sa stráca vo vzdychoch Diaľničného obvodu V kostýme Coco Chanel Duša sa vyzliekla v tele Miestami volant jej horí Srdce je vzbĺklo celé Cez vetrák zbadala nebo Potichu vzlykla lebo Nemala odvahu Ukradnúť lietadlo... Možno raz... No čo ju to napadlo...!
	-PK-	-KL-